

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2021/2167,

24. november 2021,

krediidihaldajate ja krediidiostjate kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artiklit 53 ja artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanka arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu jaoks on esmatähtis kehtestada viivislaenude probleemi lahendamiseks terviklik strateegia. Viivislaenude probleemiga tegelemise eest vastutavad eelkõige krediidasutused ja liikmesriigid, kuid praeguse viivislaenude mahu vähendamisel ja tulevikus viivislaenude kuhjumise vältimisel on ka selge liidu mõõde. Võttes arvesse pangandus- ja finantssüsteemi omavahelist seotust kogu liidus, kus krediidasutused tegutsevad mitmes õigusruumis ja liikmesriigis, esineb märkimisväärne probleemide ülekandumise oht liikmesriikides ja liidus tervikuna nii majanduskasvu kui ka finantsstabiilsuse seisukohast.
- (2) Integreeritud finantssüsteem parandab majandus- ja rahaliidu võimet panna vastu negatiivsetele šokkidele, sest lihtsustab erasektori piiriülest riskijagamist, vähendades samal ajal vajadust avaliku sektori sekkumise järele. Liit peaks nende eesmärkide saavutamiseks kujundama välja pangandusliidu ja arendama edasi kapitaliturgude liitu. Pangandusliidu tugevdamiseks on oluline vähendada viivislaenude suurt mahtu ja vältida viivislaenude võimalikku kuhjumist tulevikus, sest see on hädavajalik konkurentsi tagamiseks pangandussektoris, finantsstabiilsuse säilitamiseks ning laenuandmise soodustamiseks, mis aitab luua liidus uusi töökohti ja edendada majanduskasvu.

⁽¹⁾ ELT C 444, 10.12.2018, lk 15.

⁽²⁾ ELT C 367, 10.10.2018, lk 43.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 19. oktoobri 2021. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 9. novembri 2021. aasta otsus.

- (3) Nõukogu 11. juuli 2017. aasta järeldustes, milles käsitletakse tegevuskava viivislaenude vähendamiseks Euroopas (edaspidi „tegevuskava“), kutsuti eri institutsioone üles võtma asjakohaseid meetmeid viivislaenude suure mahuga jätkuvaks tegelemiseks liidus ja nende suurenemise osakaalu ärahoidmiseks tulevikus. Tegevuskavas nähakse ette terviklik käsitlusviis, mis keskendub üksteist täiendavatele poliitikameetmetele neljas valdkonnas: i) järelevalve pankade üle ja nende tegevuse reguleerimine, ii) restruktureerimise, maksejõuetuse ja võlgade sissenõudmise raamistike reformimine, iii) viivises olevate varade järelturgude arendamine ja iv) pangandussüsteemi restruktureerimise edendamine. Meetmeid tuleb neis valdkondades vajadust mööda võtta kas riigi või liidu tasandil. Komisjon teatas sarnasest kavatsusest oma 11. oktoobri 2017. aasta teatises pangandusliidu väljakujundamise kohta, milles tehti ettepanek koostada terviklik meetmete pakett viivislaenude probleemi lahendamiseks liidus.
- (4) Käesolev direktiiv loob koos muude komisjoni kavandatud meetmetega ning Euroopa Keskpanga (EKP) meetmetega, mida võetakse ühtse järelevalvemehhanismi raames pangandusjärelevalve osana, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010 ⁽⁴⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Pangandusjärelevalve) (EBA) meetmetega sobiva keskkonna, mis võimaldab krediitdiasutustel toime tulla oma bilansis olevate viivislaenudega, ning vähendab viivislaenude tulevase kuhjumise riski.
- (5) Selleks et hoida ära kogu süsteemi hõlmavad viivislaenuriskid, on nõutav, et makrotasandi usaldatavusjärelevalve lähenemisviiside väljatöötamise käigus esitaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1092/2010 ⁽⁵⁾ asutatud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu kohasel juhul viivislaenude järelturuga seotud makrotasandi usaldatavusjärelevalve hoiatusi ja soovitusi.
- (6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/630 ⁽⁶⁾ lisati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusesse (EL) nr 575/2013 ⁽⁷⁾ uued õigusnormid, millega nõutakse krediitdiasutustelt, et nad paneksid kõrvale piisavalt rahalisi vahendeid puhuks, kui uued laenud muutuvad viivislaenudeks, mis peaks looma asjakohased stiimulid viivislaenudega tegelemiseks varases etapis ja ära hoidma viivislaenude kuhjumise. Kui laenud muutuvad viivislaenudeks, võimaldavad tõhusamad tagatud laenude sissenõudmise mehhanismid krediitdiasutustel kohaldada terviklikku strateegiat, et viivislaene sisse nõuda, kohaldades krediitdivõtjate suhtes tugevaid ja mõjusaid kaitsemeetmeid. Kui aga viivislaenude maht peaks sellest hoolimata üleliia suurenema, saaksid krediitdiasutused müüa need laenud tõhusatel, konkurentsipõhistel ja läbipaistvatel järelturgudel teistele ettevõtjatele. Pädevad asutused juhendavad sealjuures krediitdiasutusi, tuginedes oma kehtivatele määruse (EL) nr 575/2013 kohastele pangaspetsiifilistele nn teise samba volitustele. Kui viivislaenud muutuvad oluliseks ja ulatuslikuks probleemiks, saavad liikmesriigid luua riiklikud varahaldusettevõtjad või võtta kehtivatele riigiabi- ja pankade kriisilahenduse reeglitele tuginedes muid alternatiivseid meetmeid.
- (7) Käesolev direktiiv peaks võimaldama krediitdiasutustel viivislaenudeks muutunud laenudega paremini toime tulla, parandades krediidi kolmandatele isikutele müümise tingimusi. Peale selle peaksid krediitdiasutused, kui nad seisavad silmitsi viivislaenude ulatusliku kuhjumisega ja neil ei ole oma viivislaenude nõuetekohaseks haldamiseks töötajaid või kogemusi, saama nende laenude haldamise edasi anda spetsialiseerunud krediidihaldajale või müüa krediitdilepingud krediidiostjale, kellel on nende haldamiseks vajalik riskivalmidus ja nõutavad eriteadmised.
- (8) Avalikus arutelus kasutatakse mõnes liikmesriigis üldiselt mõisteid „laenud“ ja „pangad“, kuid siinkohal kasutatakse edaspidi mõisteid „krediit“ või „krediitdilepingud“ ja „krediitdiasutused“. Lisaks sellele hõlmab käesolev direktiiv nii viivises olevas krediitdilepingus sätestatud krediidiandja õigusi kui ka viivises olevat krediitdilepingut ennast.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1092/2010 finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta (ELT L 331, 15.12.2010, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/630, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses viivisnõuete kahju miinimumkattega (ELT L 111, 25.4.2019, lk 4).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediitdiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

- (9) Käesolev direktiiv peaks soodustama viivislaenu järelturgude arengut liidus, kõrvaldades takistused ja kehtestades kaitsemeetmed viivislaenu üleandmisele krediidiasutustelt krediidiosõtjatele, kaitstes ühtlasi krediidivõtjate õigusi. Kõik vastuvõetud meetmed peaksid ühtlustama krediidihaldajatele tegevusloa andmise nõudeid. Käesoleva direktiiviga tuleks seetõttu kehtestada liiduülene raamistik, mis hõlmab nii krediidiasutuste sõlmitud viivises olevate krediidilepingute ostjaid kui ka nende haldajaid, mille kohaselt peaksid krediidihaldajad saama tegevusloa liikmesriikide pädevatelt asutustelt ja alluma nende järelevalvele.
- (10) Krediidiosõtjad ja krediidihaldajad ei saa praegu siseturu eeliseid täielikult ära kasutada takistuste tõttu, mille seavad asjaomase ühtse regulatiivse ja järelevalvekorra puudumisel riikide erinevad nõuded. Praegu ei ole ühtseid liidu norme krediidihaldajate reguleerimiseks. Eelkõige ei ole kehtestatud ühtseid norme võlgade sissenõudmise reguleerimiseks. Liikmesriikides kohaldatakse väga erinevaid õigusnorme selle kohta, millistel tingimustel saavad krediidiosõtjad krediidilepinguid omandada krediidiasutustelt. Krediidiosõtjaid, kes ostavad krediidiasutuste väljastatud krediidid, mõnes liikmesriigis ei reguleerita, samal ajal kui teistes võidakse nende suhtes kohaldada mitmesuguseid nõudeid, mõnikord koguni krediidiasutuse tegevusloa nõuet. Need erinevused regulatiivsetes nõuetes on märkimisväärselt takistanud krediidipiiriülest seaduslikku ostmist liidus peamiselt õigusnormide täitmise kasvavate kulude tõttu, mis tekivad krediidiportfellide ostu korral. Selle tulemusena tegutsevad krediidiosõtjad üksnes mõnes liikmesriigis ning konkurents siseturul on nõrk, sest huvitatud krediidiosõtjate arv on väike. Seetõttu ei toimi omakorda viivislaenu järelturg tõhusalt. Lisaks sellele on viivislaenu sisuliselt kohalike turgude maht endiselt väike.
- (11) Krediidiosõtjate tagasihoidlik osalemine on vähendanud nõudlust, kahjustanud konkurentsi ja alandanud krediidilepingute portfellide ostuhindu järelturgudel – see võtab krediidiasutustelt stiimuli viivises olevaid krediidilepinguid müüa. Krediidiasutuste antud ja krediidiosõtjatele müüdü krediidid turgude arendamisel on seega selge liidu mõõde. Ühest küljest saaksid krediidiasutused müüa viivises olevaid krediidilepinguid kogu liidus tõhusatel, konkurentsipõhistel ja läbipaistvatel järelturgudel. Teisest küljest eeldab pangandusliidu ja kapitaliturgude liidu väljakujundamine tegutsemist selle nimel, et ära hoida viivises olevate krediidilepingute osakaalu suurenemist krediidiasutuste bilansis, nii et nad saaksid jätkuvalt täita oma rolli majanduse rahastamisel. Seepärast hõlmab käesolev direktiiv krediidiosõtjaid, kes oma kaubandus-, äri- või kutsetegevuse raames krediidilepingu omandavad, üksnes juhul, kui kõnealune krediidileping on viivises olev krediidileping.
- (12) Algselt krediidiasutuse antud, kuid viivisesse sattunud krediit võib krediidihalduse käigus muutuda toimivaks krediidiks. Sel juhul peaks krediidihaldajal olema võimalik jätkata oma tegevust krediidihaldaja tegevusloa alusel vastavalt käesolevale direktiivile.
- (13) Krediidihaldustegevus on teatavates liikmesriikides reguleeritud, kuid erineval määral. Esiteks reguleeritakse seda tegevust ainult mõnes liikmesriigis ja see on nendes erinevalt määratletud. Õigusnormide täitmise kasvavad kulud takistavad teise tegevuskoha asutamisel või teenuste piiriülesel osutamisel rajanevate laienemisstrateegiade väljatöötamist. Teiseks nõuavad paljud liikmesriigid tegevusloa mõningate tegevuste jaoks, millega krediidihaldajad tegelevad. Nende tegevuslubadega kehtestatakse erinevaid nõudeid ja see ei anna võimalust piiriüleseks tegutsemiseks. See omakorda takistab piiriüleste teenuste osutamist. Mõnikord nõutakse õigusnormides ka kohaliku üksuse asutamist, mis pärsib teenuste piiriülese osutamise vabaduse teostamist.
- (14) Kuna krediidihaldajad võivad osutada oma teenuseid nii krediidiasutustele kui ka krediidiosõtjatele, kes ei ole krediidiasutused, on krediidihaldajate konkurentsipõhine ja integreeritud turg seotud krediidiosõtjate konkurentsipõhise ja integreeritud turu arenguga. Krediidiosõtjad otsustavad sageli krediidihaldustegevuse teistele isikutele edasi anda, kuna neil puudub suutlikkus krediiti ise hallata, ja seetõttu nad ei pruugi soovida krediiti krediidiasutustelt osta, kui nad ei saa teatavate teenuste osutamist edasi anda.
- (15) Kuna nii krediitide ostmise kui ka krediidihaldustegevuse turul konkurentsipurve puudub, küsivad krediidihaldusettevõtjad krediidiosõtjalt oma teenuste eest suuremat tasu ja krediitide järelturul hinnad langevad. See vähendab krediidiasutuste stiimulit kärpida oma viivislaenu mahtu.

- (16) Seepärast on vaja võtta liidu tasandi meetmeid, et tegeleda krediidiosustajate ja krediidihaldajate olukorraga seoses krediidiasutuse poolt algselt antud krediidiga, mis on muutunud viivises olevaks. Käesolev direktiiv ei piira siiski krediidid andmist käsitlevate liidu ja liikmesriikide õigusnormide kohaldamist, sealhulgas juhtudel, kui krediidihaldajat võib pidada krediidivahendamises osalejateks. Direktiiv ei piira ka selliste liikmesriigi õigusnormide kohaldamist, millega kehtestatakse krediidiosustajale või krediidihaldajale täiendavad nõuded seoses krediidilepingu tingimuste üle uute läbirääkimiste pidamisega.
- (17) Liikmesriigid võivad vabalt reguleerida krediidihaldustegevust, mis ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalas – nagu mittekrediidiasutuste sõlmitud krediidilepingute puhul osutatavad teenused või füüsiliste isikute krediidihaldustegevus –, sealhulgas käesoleva direktiivi kohaste nõuetega samaväärsete nõuete kehtestamisega. Sellised juriidilised ja füüsilised isikud ei või siiski kasutada võimalust saada tegevusluba selliste teenuste osutamiseks teistes liikmesriikides.
- (18) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriigi õigusnormide kohaseid piiranguid seoses viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiantja õiguste üleandmisega või viivises oleva krediidilepingu üleandmisega, kui seda ei lõpetata liikmesriigi tsiviilõiguse kohaselt, nii et kõik krediidilepingu alusel tasumisele kuuluvad summad muutuvad viivitamata sissenõutavaks, kui see on vajalik üleandmiseks pangandussüsteemi välisele isikule. Seega on ka tulevikus liikmesriike, kus liikmesriigi õigusnorme arvesse võttes piiratakse selliste viivises olevate krediidilepingute omandamist, mille maksetähtaega ei ole ületatud, mille maksetähtaega on ületatud vähem kui 90 päeva või mida reguleerimata krediidiantjad ei ole liikmesriigi tsiviilõiguse kohaselt lõpetanud. Liikmesriigid võivad reguleerida toimivate krediidilepingute üleandmist, sealhulgas kehtestades käesoleva direktiivi nõuetega samaväärsed nõuded.
- (19) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liidu õigust, mis käsitleb õigusala koostööd tsiviilasjades, eelkõige sätteid lepinguliste kohustuste suhtes kohaldatava õiguse ja kohtualluvuse kohta, sealhulgas nende õigusaktide ja sätete kohaldamist üksikjuhtudel vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustele (EÜ) nr 593/2008⁽⁸⁾ ja (EL) nr 1215/2012⁽⁹⁾. Kõik krediidiantjad ja neid esindavad isikud on kohustatud järgima liidu õigust oma suhetes tarbijate ja liikmesriikide ametiasutustega, et tagada tarbijate õiguste kaitse.
- (20) Krediidihaldajad ja krediidiosustajad peaksid alati tegutsema heas usus, kohtlema krediidivõtjaid õiglaselt ja austama nende eraelu puutumatust. Nad ei tohiks krediidivõtjaid ahistada ega anda neile eksitavat teavet. Enne esimest võlgade sissenõudmist ja krediidivõtja nõudmisel peaksid nad esitama krediidivõtjale muu hulgas teabe toimunud üleandmise kohta, krediidiosustaja ja krediidihaldaja (kui ta on määratud) identifitseerimis- ja kontaktandmed, samuti teabe krediidivõtja võlgnetavate summade kohta ning kinnituse selle kohta, et jätkuvalt kohaldatakse asjakohast liidu ja liikmesriigi õigust.
- (21) Lisaks sellele ei piira käesolev direktiiv liidu tarbijakaitsenormide kohaldamisala ning kui krediidiosustajad liigitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/48/EÜ⁽¹⁰⁾ ja direktiivi 2014/17/EL⁽¹¹⁾ kohaselt krediidiantjateks, tuleks nende suhtes kohaldada vastavalt kas direktiivi 2008/48/EÜ artiklis 20 või direktiivi 2014/17/EL artiklis 35 sätestatud erikohustusi. Ka ei piira käesolev direktiiv tarbijate kaitset, mis on tagatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/29/EÜ,⁽¹²⁾ millega keelatakse ebalausad kaubandustavad, sealhulgas need, mida

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I“) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiiv 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT L 133, 22.5.2008, lk 66).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2013/36/EL ja määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 60, 28.2.2014, lk 34).

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebalausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv) (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).

rakendatakse lepingu täitmise ajal, kui tarbijat eksitatakse tarbija õiguste või kohustuste osas või kui teda ahistatakse, sunnitakse või liigselt mõjutatakse, sealhulgas seoses täitemeetmete ajastuse, asukoha, olemuse või pealekäivusega, seoses ähvardava või kuritahtliku keelekasutuse või käitumise kasutamisega või seoses ähvardustega, et astuda samme, mida seaduslikult pole võimalik astuda.

- (22) Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 47 tagatakse õigus õiglasele ja avalikule asja arutamisele sõltumatus ja erapooletus kohtus ning võimalus saada nõu ja kaitset ning olla esindatud. See võib olla eriti oluline selleks, et täielikult mõista kõiki käsitletavaid küsimusi ja õiguslikke argumente ning tagada, et esindatus kohtus oleks vaidlusaluses asjas põhjalikult ette valmistatud. Krediidivõtjatel, kellel puuduvad piisavad vahendid, peaks olema võimalik saada õigusabi, kui see on vajalik õiguskaitse tõhusa kättesaadavuse tagamiseks, liikmesriigis kohaldatavates õigusaktides sätestatud tingimustel.
- (23) Liidu krediidiasutused tegelevad krediidihaldustegevusega oma tavapärase äritegevuse osana. Neil on samasugused kohustused enda väljastatud krediidilepingute ja teiselt krediidiasutuselt ostetud krediidilepingute puhul. Kuna neid juba reguleeritakse ja nende üle teostatakse järelevalvet, tähendaks käesoleva direktiivi kohaldamine nende krediidihalduse või -ostmise tegevuse suhtes tegevusloa andmise ja õigusnormide täitmise kulude tarbetut dubleerimist ning seetõttu ei kuulu nad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse. Ka nii toimivate kui ka viivises olevate krediidilepingutega seotud krediidihaldustegevuse edasiandmine krediidiasutuste poolt krediidihaldajatele või kolmandatele isikutele jääb käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja, kuna krediidiasutused peavad juba järgima kohaldatavaid edasiandmist käsitlevaid õigusnorme. Lisaks ei hõlma käesolev direktiiv liikmesriigis krediidihaldustegevusega tegelevaid krediidandjaid, kes on mittekrediidiasutused, kuid kelle üle teostab siiski järelevalvet liikmesriigi pädev asutus kooskõlas direktiiviga 2008/48/EÜ või direktiiviga 2014/17/EL ning kes tegelevad krediidihaldustegevusega krediitide puhul, mis on tarbijatele antud tavapärase äritegevuse käigus. Samuti ei tohiks käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluda Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ⁽¹³⁾ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL⁽¹⁴⁾ alusel tegevusloa saanud või registreeritud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad, fondivalitsejad ega äriühinguna asutatud fondid (tingimusel, et äriühinguna asutatud fond ei ole fondivalitsejat määranud). Lisaks on olemas mõned kutsealad, mille raames tegeletakse krediidihaldustegevusega sarnaste kõrvaltegevustega, nimelt notarid, juristid ja kohtutäiturid, kes tegutsevad oma kutsealal liikmesriigi õigusaktide alusel ja kes tegelevad siduvate meetmete täitmisega, ning seetõttu peaks liikmesriikidel olema võimalik need kutsealad käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta.
- (24) Selleks et olemasolevatel krediidiosijatel ja krediidihaldajatel oleks võimalik kohaneda käesolevat direktiivi ülevõtivate liikmesriigi õigusnormide nõuetega ning eelkõige et krediidihaldajatel oleks võimalik saada tegevusluba, võimaldab käesolev direktiiv isikutel, kes praegu tegelevad krediidihaldustegevusega vastavalt liikmesriigi õigusele, sellega oma päritoluliikmesriigis edasi tegeleda kuue kuu jooksul pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise tähtpäeva. Pärast nimetatud kuuekuulise tähtaja möödumist peaksid turul tohtima tegutseda üksnes krediidihaldajad, kellele on väljastatud tegevusluba käesolevat direktiivi ülevõtivate liikmesriigi õigusnormide alusel.
- (25) Liikmesriigid, kes on juba kehtestanud õigusnormid, mis on käesolevas direktiivis krediidihaldustegevuse kohta kehtestatud õigusnormidega samaväärsed või neist rangemad, peaksid saama anda oma riigisisestes õigusnormides, millega käesolev direktiiv üle võetakse, võimaluse, et juba krediidihaldustegevusega tegelevaid isikuid tunnustatakse automaatselt tegevusluba omavate krediidihaldajatena.
- (26) Krediidihaldajatele krediidihaldustegevuseks tegevusloa andmine peaks kogu liidus põhinema ühtsetel ja ühtlustatud tingimustel, mida pädevad asutused peaksid kohaldama proportsionaalselt.

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

- (27) Selleks et vältida krediitdivõtjate kaitstuse vähenemist ja suurendada usaldust, peaksid krediitihaldajale tegevusloa andmise ja selle kehtimise tingimused tagama, et krediitihaldajad, krediitihaldajas olulist osalust omavad isikud ja krediitihaldaja juht- või haldusorgani liikmed ei ole kohtulikult karistatud asjas tähtsust omavate kuritegude eest, muu hulgas varavastased kuriteod või finantstegevusega seotud kuriteod, rahapesu, kelmus, pettus või füüsilise puutumatuse vastu suunatud kuriteod, ning et nende suhtes ei ole algatatud maksejõuetusmenetlust ja nad ei ole kuulutatud pankrotis olevaks, välja arvatud juhul, kui nende õigused on liikmesriigi õigusaktide kohaselt taastatud. Krediitihaldaja juht- või haldusorgani liikmetele seatud nõude täitmist, mille kohaselt nad peavad olema tegutsenud järelevalve- ja reguleerivate asutustega varem suheldes läbipaistvalt, avatult ja koostöövalmilt, tuleks hinnata loa andmise ajal pädevale asutusele kättesaadava või teadaoleva teabe põhjal. Kui teave ei ole kättesaadav või selle olemasolu ei ole teada või kui varem ei ole toimunud suhtlust tolleaegsete järelevalve- ja reguleerivate asutustega, loetakse nõue täidetuks.
- (28) Liikmesriigid peaksid tagama, et krediitihaldaja juhtorganil tervikuna on piisavad teadmised ja kogemused ettevõtte juhtimiseks pädeval ja vastutustundlikul viisil elluviidavat tegevust arvestades. Iga liikmesriik kehtestab hea maine, piisavate teadmiste ja kogemustega seotud nõuded, kuid need ei tohiks kahjustada tegevusloa omavate krediitihaldajate vaba liikumist liidus. Sel eesmärgil peaks EBA töötama välja suunised, et vähendada piisavate teadmiste ja kogemustega seotud nõuete erinevat tõlgendamist. Võlgniku kaitset ja isikuandmete kaitset käsitlevate õigusnormide täitmise tagamiseks tuleks kehtestada asjakohane juhtimiskord ja sisekontrollimehhanismid ning asjakohased menetlused kaebuste registreerimiseks ja käsitlemiseks ning nende üle tuleks teostada järelevalvet. Lisaks peaksid krediitihaldajad kehtestama asjakohased rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastased protseduurid, kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849⁽¹⁵⁾ ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides määratakse krediitihaldajad kohustatud isikuteks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise ja sellise tegevuse vastu võitlemise eesmärgil. Samuti peaksid krediitihaldajad olema kohustatud tegutsema õiglaselt ja võtma nõuetekohaselt arvesse krediitdivõtjate finantsseisundit. Juhul kui riiklikul tasandil on kättesaadav võlgade tagasimaksmist lihtsustav võlanõustamisteenus, peaksid krediitihaldajad kaaluma krediitdivõtjate suunamist seda teenust kasutama.
- (29) Liikmesriigid peaksid oma riigisisises õiguses, millega käesolev direktiiv üle võetakse, kindlaks määrama, kas nende territooriumil tegutsevatel krediitihaldajatel on lubatud krediitihaldustegevuse käigus võtta krediitdivõtjalt vastu rahalisi vahendeid ja neid hoida. Kui krediitdivõtjalt rahaliste vahendite vastuvõtmine ja rahaliste vahendite hoidmine on liikmesriigis lubatud ja krediitihaldaja kavatseb sellega tegeleda osana oma ärimudelist, tuleks krediitihaldaja suhtes kohaldada lisanõudeid, et tulla toime riskidega, mis võivad tekkida maksejõuetuse korral, nimelt kontode ja rahaliste vahendite lahus hoidmine, ning lisanõudeid krediitdivõtja kohustustest vabastamise korral. Kui krediitihaldaja päritoluliikmesriik keelab krediitihaldajal krediitdivõtjalt rahaliste vahendite vastuvõtmise ja nende hoidmise, ei tohi krediitihaldaja seda teha ei oma päritoluliikmesriigis ega üheski vastuvõtvast liikmesriigis, isegi kui vastuvõttev liikmesriik rahaliste vahendite vastuvõtmist ja nende hoidmist lubab, justnimelt seetõttu, et krediitihaldajale ei antud oma päritoluliikmesriigis selleks luba. Seevastu juhul, kui päritoluliikmesriik lubab krediitihaldajal võtta krediitdivõtjalt vastu rahalisi vahendeid ja neid hoida ning lisab asjakohased nõuded oma riigisisesse õigusesse, peaks krediitihaldajal olema võimalik võtta krediitdivõtjalt vastu rahalisi vahendeid ja neid hoida nii oma päritoluliikmesriigis kui ka mis tahes vastuvõtvast liikmesriigis, mis samuti lubab krediitdivõtjalt rahalisi vahendeid vastu võtta ja neid hoida.
- (30) Pikaleveniva menetluse ja ebakindluse vältimiseks tuleb kehtestada nõuded teabe kohta, mida krediitihaldaja tegevusloa taotlejad on kohustatud esitama, ning mõistlikud tähtajad tegevusloa andmiseks ja tegevusloa kehtetuks tunnistamise asjaolud. Kui pädev asutus tunnistab teistes liikmesriikides krediitihaldustegevusega tegeleva krediitihaldaja tegevusloa kehtetuks, tuleb sellest teatada vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele ja samuti selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus krediit anti, kui see ei ole vastuvõttev liikmesriik ega päritoluliikmesriik. Päritoluliikmesriigis ja vastuvõtvast liikmesriigis tuleks luua ajakohane avalik register või loend ja teha see pädevate asutuste veebilehel avalikult kättesaadavaks, et tagada läbipaistvus tegevusloa omavate krediitihaldajate arvu ja isikute osas.

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73).

- (31) Krediidihaldaja ja krediidiosustaja vahelist lepingulist suhet ning krediidihaldaja kohustusi krediidiosustaja ees ei tohiks krediidihaldustegevuse krediidihaldusteenuse osutajatele edasiandmisega muuta. Krediidihaldajad peaksid olema kohustatud veenduma selles, et krediidihaldustegevuse edasi andmine krediidihaldusteenuse osutajale ei põhjusta krediidihaldusteenuse osutajale ebamõistlikku tegevusriski või tema mittevastavust liidu või liikmesriigi õiguse mõnele nõudele ega piira järelevalveasutuse suutlikkust täita oma kohustusi ja kaitsta krediidivõtjate õigusi.
- (32) Kui krediidiosustaja usaldab krediidilepingu haldamise ja täitmise tagamise krediidihaldajale, delegeerib krediidiosustaja krediidihaldajale oma õigused ja kohustused ning oma otsekontakti krediidivõtjaga, kandes siiski ise lõplikku vastutust. Seega peaks krediidiosustaja ja krediidihaldaja suhe olema selgelt kindlaks määratud kirjalikus krediidihalduslepingus ning pädevatel asutustel peaks olema võimalik kontrollida, kuidas selline suhe kindlaks tehakse. Lisaks sellele peaksid krediidihaldajad tegutsema õiglaselt ja võtma nõuetekohaselt arvesse krediidivõtjate finantsseisundit. Kui krediidiosustaja omandatud krediidilepinguid ise ei teeninda, peaks liikmesriikidel olema võimalik ette näha, et krediidihaldajal ja krediidiosustajal tuleb krediidihalduslepingus kokku leppida, et krediidihaldaja teavitab krediidiosustajat enne krediidihaldustegevuse edasiandmist.
- (33) Selleks et tagada krediidihaldaja õigus tegutseda piiriülelt ja kindlustada järelevalve selle tegevuse üle, kehtestatakse käesoleva direktiiviga asjakohane menetlus, et tegevusluba omav krediidihaldaja saaks kasutada oma õigust tegutseda piiriülelt. Teabevahetus päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste vahel ning krediidihaldajaga peaks toimuma mõistliku tähtaja jooksul. Selle liikmesriigi pädevad asutused, kus krediit anti, peaksid samuti saama päritoluliikmesriigi pädevatelt asutustelt teavet piiriülese tegevuse kohta.
- (34) Vastuvõttvas liikmesriigis tegutseva krediidihaldaja suhtes tuleks kohaldada piiranguid ja nõudeid, mis on kehtestatud kõnealuse vastuvõtva liikmesriigi õiguses kooskõlas käesoleva direktiiviga, sealhulgas kohasel juhul keeldu võtta krediidivõtjalt vastu rahalisi vahendeid ja neid hoida, ning mis ei ole seotud krediidihaldaja tegevusloa muude nõuetega. Kui vastuvõtva liikmesriigi õigusnormides, millega võetakse üle käesolev direktiiv, kehtestatakse krediidihaldaja tegevusloa saamiseks lisanõuded, ei tuleks selliseid lisanõudeid kohaldada krediidihaldajate suhtes, kes tegelevad kõnealuses vastuvõttvas liikmesriigis piiriülese krediidihaldustegevusega.
- (35) Piiriülelt tegutsevate krediidihaldajate tõhusa ja tulemusliku järelevalve tagamiseks tuleks kehtestada erinormid päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste koostööle ning kohasel juhul koostööle selle liikmesriigi pädevate asutustega, kus krediit anti. Need peaksid võimaldama teabe vahetamist, säilitades samal ajal selle konfidentsiaalsuse, ning ametisaladuse hoidmist, üksikisiku ja ettevõtte õiguste kaitset, aga ka kohapeal ja väljaspool tehtavat kontrolli, abi osutamist ning kontrollitulemustest ja võetud meetmetest teavitamist.
- (36) Tähtis eeltingimus selleks, et krediidiosustajad ja krediidihaldajad hakkaksid oma rolli täitma, on nende võimalus pääseda ligi kogu asjakohasele teabele, ning selle peaksid tagama liikmesriigid, järgides samal ajal liidu ja liikmesriigi andmekaitsealaseid õigusnorme. Siinkohal on oluline, et krediidiasutused annaksid võimalikele krediidiosustajatele üksikasjalikku teavet, mis võimaldaks neil ise hinnata viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidandi ja õiguste või viivises oleva krediidilepingu väärtust. Krediidiasutused peaksid selle teabe esitama ainult üks kord kogu kirjeldatud protsessi jooksul, kas selle algetapis või järgnevates etappides, kuid igal juhul enne üleandmislepingu sõlmimist. Teabe esitamise kohustus on vajalik ja põhjendatud, et potentsiaalsed krediidiosustajad saaksid enne tehingu sõlmimist teha teadlikke valikuid, ning seega on õiguspärane, et krediidiasutused jagavad krediidivõtjate isikuandmeid võimalike krediidiosustajatega. Niisugune teave peaks rangelt piirduma sellega, mis on vajalik selleks, et võimalikud krediidiosustajad saaksid hinnata viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidandi ja õiguste või viivises oleva krediidilepingu väärtust ja sellise lepingu väärtuse sissenõudmise tõenäosust. Liikmesriigid peaksid tagama, et teabe esitamine võimalikele krediidiosustajatele ja selle edasine kasutamine on liidu asjakohase andmekaitse- raamistikuga kooskõlas.

- (37) Kui krediidasutus annab viivises olevad krediidilepingud üle, peaks ta olema kohustatud teatama oma pädevale asutusele ja vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele kaks korda aastas vähemalt üleantud krediidiportfellide kogujäägi, samuti nendes sisalduvate krediitide arvu ja suuruse ning selle, kas üleandmine hõlmab tarbijatega sõlmitud krediidilepinguid. Iga üksiku tehingu raames üleantud krediidiportfelli puhul peaks esitav teave sisaldama krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema esindaja juriidilise isiku tunnust (LEI) või, kui see teave ei ole kättesaadav, siis krediidiostja ja kui see on kohaldatav, tema liidus asuva esindaja isikut ja aadressi. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik nõuda selle asemel teabe esitamist kord kvartalis, kui nad peavad seda vajalikuks, muu hulgas tulenevalt suurest tehingute arvust kriisiperioodil. Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused peaksid olema kohustatud edastama selle teabe krediidiostja üle järelevalve tegemise eest vastutavatele pädevatele asutustele. Sellised läbipaistvusnõuded võimaldavad teha liidu piires ühtlustatud ja tõhusat järelevalvet krediidilepingute üleandmise üle. Proportsionaalsuse põhimõtte järgimiseks ja dubleerimise vältimiseks peaksid pädevad asutused võtma arvesse neile juba muul viisil kättesaadavat teavet, eelkõige krediidasutuste puhul. Liikmesriigid peaksid tagama, et kui krediidiportfell on krediidiostjale üle antud, jääb pädevate asutuste teavitamise nõue krediidihaldaja vastutusalasse.
- (38) Tegevuskavas nenditi, et krediidasutuste andmetaristut tugevdaks, kui viivises olevate krediidilepingute kohta oleks olemas ühtsed ja standardised andmed. EBA on välja töötanud andmepõhised teabe esitamiseks pangaportfellis olevate krediidiriski positsioonide kohta, mis võimaldab potentsiaalsetel ostjatel hinnata krediidilepingute väärtust ja täita oma hoolsuskohustust. Ühest küljest vähendaks selliste vormide kasutamine krediidilepingute puhul krediidilepingute potentsiaalsete ostjate ja müüjate valduses oleva teabe erinevust ning toetaks seega toimiva järelturu arengut liidus. Teisest küljest, kui sellised andmepõhised vormid on liiga üksikasjalikud, võivad need panna krediidasutustele liigse koormuse, ilma et see annaks teabe seisukohast märkimisväärset kasu. EBA peaks seetõttu andmepõhised vormid läbi vaatama, et neid krediidasutuste suhtes kohaldatavateks rakenduslikeks tehnilisteks standarditeks edasi arendada. Krediidasutustelt tuleks nõuda andmepõhiste kasutamist viivises olevate krediidilepingute üleandmise, sealhulgas teistele krediidasutustele üleandmise puhul. Seda kohustust tuleks kohaldada üksnes viivises olevate krediidilepingute üleandmise suhtes ning see ei tohiks hõlmata keerukaid tehinguid, mis sisaldavad viivises olevaid krediidilepinguid, sealhulgas filiaalide müüki, ärivaldkondade müüki või klientide portfelli müüki, mis ei piirdu viivises olevate krediidilepingutega, ega üleandmisi, mis on osa müüva krediidasutuse käimasolevast restruktureerimisest maksejõuetus-, kriisilahendus- või likvideerimismenetluse raames. Proportsionaalsuse põhimõtte järgimiseks tuleks kõnealuseid teabenõudeid krediidasutuste suhtes kohaldada proportsionaalselt, võttes arvesse krediidi laadi ja suurust. Samal ajal tuleks krediidasutuste andmepõhiste järgimise kohustuse ulatuse puhul võtta arvesse viivises olevate krediidilepingute sõlmimise kuupäeva. Teistel krediidilepingute müüjatel peaks olema võimalik kasutada neid standardeid eesmärgiga hõlbustada müüki minevate krediidilepingute väärtuse hindamist. Lisaks tuleks väärtapaberistamise tehingute korral, mille puhul on ette nähtud kohustuslikud läbipaistvusvormid, vältida käesolevast direktiivist tulenevat topeltaruandlust.
- (39) Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu EBA väljatöötatud rakenduslikud tehnilised standardid, et määrata kindlaks vormid, mida krediidasutused peavad kasutama käesoleva direktiivi alusel nõutava teabe esitamiseks. Komisjon peaks võtma nimetatud rakenduslikud tehnilised standardid vastu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 291 kohaste rakendusaktidena ning kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.
- (40) Kuna krediidiostjad ei loo uut krediiti, vaid ostavad, nagu käesolevas direktiivis on sätestatud, omal riisikol ainult olemasolevaid viivises olevaid krediidilepinguid, ei tekita nad usaldatavusnõuete täitmise järelevalve seisukohast probleeme ja nende võimalik panus süsteemse riski tekkimisse on tähtsusetu. Seepärast ei ole õigustatud nõuda krediidiostjalt tegevusloa taotlemist, kuid tähtis on siiski tagada liidu ja liikmesriikide tarbijakaitsenormide jätkuv kohaldamine ning krediidivõtjate õiguste jätkuv tulenev algeest krediidilepingust.
- (41) Kolmandate riikide krediidiostjate tõttu võib liidu krediidivõtjatel olla raskem teostada oma liidu õigusest tulenevaid õigusi ja liikmesriikide ametiasutustel teha järelevalvet viivises olevate krediidilepingute täitmise üle. Krediidasutused võivad hoiduda viivises olevate krediidilepingute üleandmisest kolmandate riikide krediidiostjatele sellega kaasneva maineriski tõttu. Kui füüsilistele isikutele, sealhulgas tarbijatele ja sõltumatutele töötajatele antud krediidi või mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) antud krediidi kolmandas riigis asuva ostja esindaja ei ole

krediidiasutus või mittekrediidiasutus, kelle üle teostab järelevalvet liikmesriigi pädev asutus vastavalt direktiivile 2008/48/EÜ või direktiivile 2014/17/EL, või liidus tegevusloa saanud krediidihaldaja, peaks kõnealune esindaja nimetama sellise krediidiasutuse, mittekrediidiasutuse või krediidihaldaja, et tagada krediidivõtjate õiguste samade standardite säilimine pärast viivises oleva krediidilepingu üleandmist.

- (42) Selleks et paremini tagada tarbijate õiguste samade standardite säilimine pärast viivises oleva krediidilepingu üleandmist, tuleks krediidiostjatelt, kelle elukoht on liidus või kelle registrijärgne asukoht on liidus või kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis tema peakontor on liidus, lisaks nõuda, et nad nimetaksid krediidiasutuse või mittekrediidiasutuse, kelle üle teostab järelevalvet liikmesriigi pädev asutus vastavalt direktiivile 2008/48/EÜ või direktiivile 2014/17/EL, või krediidihaldaja, et nad tegeleksid krediidihaldustegevusega tarbijatega sõlmitud viivises olevate krediidilepingute korral.
- (43) Vastuvõtvatel liikmesriikidel peaks olema võimalik laiendada krediidihaldaja nimetamise kohustust muude krediidilepingute puhul. Juhul kui krediidiportfelli üleandmine hõlmab nii krediidilepinguid tarbijate, muude füüsiliste isikute või VKEdega, mille puhul nõutakse krediidiasutuse või mittekrediidiasutuse, kelle üle teostab järelevalvet liikmesriigi pädev asutus vastavalt direktiivile 2008/48/EÜ või direktiivile 2014/17/EL, või krediidihaldaja nimetamist kui ka muid krediidilepinguid, mille puhul sellist nimetamist ei nõuta, peaks krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema esindaja täitma nimetamise kohustust tarbijate, muude füüsiliste isikute või VKEdega sõlmitud krediidilepingute puhul. Krediidihaldaja ja krediidiostja peaksid järgima kohaldatavat liidu ja liikmesriigi õigust ning liikmesriikide ametiasutustele tuleks anda nende tegevuse tõhusaks järelevalveks vajalikud volitused.
- (44) Kui krediidiostja või tema käesoleva direktiivi kohaselt määratud esindaja peab nimetama krediidihaldaja, krediidiasutuse või mittekrediidiasutuse, kelle üle teostab järelevalvet liikmesriigi pädev asutus vastavalt direktiivile 2008/48/EÜ või direktiivile 2014/17/EL, ning ta otsustab viivises oleva krediidilepingu kohaste krediidiandja õigustega või viivises oleva krediidilepinguga seotud õigusi ja kohustusi ise hallata ja nende täitmist tagada, tuleks krediidiostjat või tema käesoleva direktiivi kohaselt määratud esindajat käsitada krediidihaldajana ja seetõttu peaks tal olema käesoleva direktiivi alusel väljastatud tegevusluba.
- (45) Krediidihaldajate, krediidiasutuste või mittekrediidiasutuste, kelle üle teostab järelevalvet liikmesriigi pädev asutus vastavalt direktiivile 2008/48/EÜ või direktiivile 2014/17/EL, teenuseid kasutavad krediidiostjad peaksid sellest teatama oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele, et asjaomastel pädevatel asutustel oleks võimalik kasutada oma järelevalvevolitusi krediidihaldaja, krediidiasutuse või mittekrediidiasutuse, kelle üle teostab järelevalvet liikmesriigi pädev asutus vastavalt direktiivile 2008/48/EÜ või direktiivile 2014/17/EL, käitumise üle krediidivõtja suhtes. Kui krediidiostjad vahetavad krediidiasutust, krediidihaldajat või mittekrediidiasutust, kelle üle teostab järelevalvet liikmesriigi pädev asutus vastavalt direktiivile 2008/48/EÜ või direktiivile 2014/17/EL, peaksid nad sellest aegsasti teavitama pädevaid asutusi, kes vastutavad nende üle teostatava järelevalve eest.
- (46) Kui krediidiostjad pööravad ostetud krediidilepingu kohe täitmisele, peavad nad järgima krediidilepingu suhtes kohaldatavat õigust, sealhulgas krediidivõtja suhtes kohaldatavaid tarbijakaitsenorme. Endiselt kohaldatakse eelkõige lepingute sundtäitmist, tarbijakaitses ja kriminaalõigust käsitlevaid liikmesriikide norme ning pädevad asutused peaksid tagama, et kõnealused krediidiostjad järgivad neid norme liikmesriikide territooriumil.
- (47) Selleks et hõlbustada käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste täitmisele pööramist juhul, kui krediidiostja elukoht või registrijärgne asukoht ei ole liidus või kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis tema peakontor ei ole liidus, tuleks käesolevat direktiivi ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides ette näha, et kui krediidilepingu üleandmine on lõpetatud, määrab kolmandast riigist pärit krediidiostja endale esindaja, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on liidus või kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis

tema peakontor on liidus, kelle poole pädevad asutused saavad pöörduda lisaks krediidiosustajale või tema asemel. See esindaja vastutab käesoleva direktiiviga krediidiosustajale pandud kohustuste täitmise eest, ilma et see piiraks krediidihaldajale pandud kohustusi. Krediidiosustajad, kes annavad üle viivises olevad krediidilepingud, peaksid kaks korda aastas teatama päritoluliikmesriigi pädevale asutusele koondtasemel vähemalt üleantud krediidiportfellide koondlaenujäägi, samuti portfellides sisalduvate krediidide arvu ja suuruse ning selle, kas üleandmine hõlmab tarbijatega sõlmitud krediidilepinguid. Iga üksiku tehingu raames üleantud portfelli puhul peaks esitatav teave sisaldama krediidiosustaja või kui see on kohaldatav, tema esindaja juriidilise isiku tunnust (LEI) või, kui see teave ei ole kättesaadav, siis krediidiosustaja ja kui see on kohaldatav, tema liidus asuva esindaja isikut ja aadressi. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik nõuda selle asemel teabe esitamist kord kvartalis, kui nad peavad seda vajalikuks, muu hulgas tulenevalt suurest tehingute arvust kriisiperioodil.

- (48) Praegu vastutavad liikmesriikides krediidihaldajatele ja krediidiosustajatele tegevusloa andmise ja nende üle järelevalve teostamise eest eri asutused ning seetõttu on oluline, et liikmesriigid täpsustaksid nende asutuste ülesandeid ja annaksid neile piisavad volitused, eriti kuna neil tuleb võib-olla teostada järelevalvet isikute üle, kes osutavad teenuseid teistes liikmesriikides. Tõhusa ja proportsionaalse järelevalve tagamiseks kogu liidus peaksid liikmesriigid andma pädevatele asutustele vajalikud volitused oma käesoleva direktiivi kohaste ülesannete täitmiseks, sealhulgas õiguse hankida vajalikku teavet, uurida käesoleva direktiivi võimalikke rikkumisi, käsitleda krediidivõtjate kaebusi ning määrata halduskaristusi ja võtta parandusmeetmeid, sealhulgas tunnistada tegevusluba kehtetuks. Liikmesriigid peaksid selliste halduskaristuste ja parandusmeetmete kohaldamisel tagama, et pädevad asutused kohaldavad neid proportsionaalselt ja põhjendavad oma otsuseid, samuti tuleks nende otsuste suhtes kohaldada kohtulikku kontrolli, muu hulgas juhul, kui pädevad asutused ei tegutse ettenähtud tähtaja jooksul.
- (49) Käesoleva direktiivi rikkumisi käsitlevad sätted ei piira liikmesriigi õigust sekkuda selliste liikmesriigi õigusnormide rikkumiste korral, mis on seotud näiteks tarbijakaitse, krediidivõtjate õiguste või kuritegeliku tegevusega. Sellistel juhtudel on vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused ja selle liikmesriigi pädevad asutused, kus krediit anti, pädevad otsustama, kas tegemist on liikmesriigi õigusnormide rikkumisega, ning seega käesoleva direktiiviga nende volitusi ei piirata.
- (50) Kuna krediidide järelturu toimimine sõltub suurel määral järelturgu kasutavate üksuste laitmatust mainest, peaksid krediidihaldajad sisse seadma tõhusa mehhanismi, et käsitleda krediidivõtjate kaebusi. Liikmesriigid peaksid tagama, et krediidiosustajate ja krediidihaldajate üle järelevalvet tegevatel pädevatel asutustel on krediidivõtjate kaebuste käsitlemiseks tõhusad ja juurdepääsetavad menetlused.
- (51) Isikuandmete töötlemisele käesoleva direktiivi eesmärgil kohaldatakse nii Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679 ⁽¹⁶⁾ kui ka määrust (EL) 2018/1725 ⁽¹⁷⁾. Eelkõige tuleks isikuandmete töötlemisel käesoleva direktiivi kohaldamisel täpsustada selle eesmärk, nimetada asjakohane õiguslik alus ning järgida määruses (EL) 2016/679 sätestatud asjakohaste turvanõudeid, samuti tuleks järgida vajalikkuse, proportsionaalsuse ja eesmärgikohasuse põhimõtteid ning läbipaistvat ja proportsionaalset andmete säilitamise tähtaega. Selleks eelistatakse kogu sektorit hõlmavat toimumisjuhendit kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikliga 40. Samuti tuleks kõikidesse käesoleva direktiivi raames välja töötatavatesse ja kasutatavatesse andmetöötlussüsteemidesse lisada lõimitud isikuandmete kaitse ja vaikimisi isikuandmete kaitse. Liikmesriikide pädevate asutuste vahelise halduskoostöö ja vastastikuse abistamise puhul tuleks järgida määruses (EL) 2016/679 sätestatud isikuandmete kaitsenorme ning tegutseda vastavalt liidu õigust rakendavatele liikmesriigi andmekaitseenormidele.

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- (52) Kõrgetasemelise tarbijakaitse tagamiseks on liidu ja liikmesriikide õiguses sätestatud mitmesugused tarbijakrediidilepingutega seotud õigused ja kaitsemeetmed. Neid õigusi ja kaitsemeetmeid kohaldatakse eelkõige krediidilepingu üle peetavate läbirääkimiste ja selle sõlmimise, direktiivis 2005/29/EÜ sätestatud ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausate kaubandustavade ning krediidilepingu täitmise või täitmata jätmise suhtes. See kehtib eelkõige direktiivi 2014/17/EL kohaldamisalasse kuuluvate pikaajaliste tarbijakrediidilepingute puhul seoses tarbija õigusega täita oma krediidilepingukohased kohustused täielikult või osaliselt enne krediidilepingu lõppemist või saada kohasel juhul Euroopa standardinfo teabelehe kaudu teavet krediidilepingu võimaliku üleandmise kohta krediidiostjale. Krediidivõtja õigusi ei tohiks muuta ka see, kui krediidilepingu üleandmine krediidasutuse ja krediidiostja vahel toimub lepingu vormis. Üldpõhimõttena tuleks tagada, et krediidivõtjad ei satuks halvemasse olukorda pärast seda, kui krediidasutus on nende krediidilepingu üle andnud krediidiostjale. Käesolev direktiiv ei tohiks takistada liikmesriike kohaldamast krediidivõtjate kaitseks rangemaid sätteid.
- (53) Ilma et see mõjutaks direktiivide 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL kohaste muude kohustuste täitmist ja eesmärgiga tagada kõrgetasemeline tarbijakaitse, tuleks kõnealuseid direktiive muuta, tagamaks, et tarbijale esitatakse õigel ajal ja enne krediidilepingu tingimuste muutmist muudatuste selge ja täielik loetelu, nende rakendamise ajakava ja vajalikud üksikasjad ning selle riikliku ametiasutuse nimi ja aadress, kellele tarbija saab esitada kaebuse.
- (54) Teave direktiivide 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL kohase krediidilepingu tingimuste muutmise kohta, nagu see on kehtestatud käesolevas direktiivis sätestatud muudatustega, ei tohiks mõjutada tarbija direktiivides 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL sätestatud õigusi, kaasa arvatud teabe saamise õigusi.
- (55) Tähtsus, mida liidu seadusandja omistab nõukogu direktiiviga 93/13/EMÜ⁽¹⁸⁾ ning direktiividega 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL tarbijatele antud kaitsele, tähendab, et krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu loovutamise krediidiostjale ei tohiks mingil viisil mõjutada liidu õigusega tarbijatele antud kaitse taset. Seepärast peaksid krediidiostjad ja krediidihaldajad järgima algse krediidilepingu suhtes kohaldatavat liidu ja liikmesriikide õigust ning krediidivõtjal peaks säilima samal tasemel kaitse, nagu on ette nähtud kohaldatava liidu ja liikmesriigi õigusega või nagu on ette nähtud liidu või liikmesriigi kollisiooninormidega. Liikmesriigid peaksid tagama, et krediidivõtjalt ei nõuta krediidilepingu üleandmisega seotud kulude katmist, välja arvatud need, mis on juba krediidilepinguga hõlmatud. Seoses tasudega, mida tarbija peab makseviivituse korral maksma, peaks direktiivi 2008/48/EÜ tegema muudatused, millega nõutakse, et liikmesriigid järgiksid samu norme, mis on sätestatud direktiivis 2014/17/EL tasude ja leppetrahvide ülempiiri kehtestamise kohta.
- (56) Tarbijatega seoses tuleks direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL käesoleva direktiiviga muuta selliselt, et liikmesriigid nõuaksid krediidiandjalt piisavate põhipõhikute ja protseduuride olemasolu, mis võimaldaksid neil enne sundtäitmise menetluse algatamist teha jõupingutusi, et kohasel juhul võtta kasutusele mõistlikud võla restruktureerimise meetmed. Arvesse tuleks võtta EBA 19. augusti 2015. aasta suuniseid võlgnevuste ja sundtäitmise kohta, EBA 31. oktoobri 2018. aasta suuniseid viivisnõuete ja makseraskuste tõttu restruktureeritud nõuete haldamise kohta ning EKP 2017. aasta märtsi suuniseid pankadele viivislaenude kohta. Otsustades, milliseid võla restruktureerimise meetmeid võtta, peaksid krediidiandjad võtma arvesse tarbija individuaalset olukorda, tarbija huve ja õigusi ning tarbija võimet krediit tagasi maksta, sealhulgas eelkõige juhul, kui krediidileping on tagatud elamukinnisvaraga, mis on tarbija peamine elukoht. Võla restruktureerimise meetmed peaksid tohtima hõlmata teatavaid tarbijale tehtavaid järeleandmisi, nagu krediidilepingu täielik või osaline refinantseerimine või selle kehtivate tingimuste muutmine, sealhulgas krediidilepingu tähtaja pikendamine, krediidilepingu liigi muutmine, osamaksete tasumise täielik või osaline edasilükkamine teatava ajavahemiku võrra, intressimäära muutmine, maksepuhkuse pakkumine, osalised tagasimaksed, vääringu konverteerimine, osaline kustutamine ja võlgade konsolideerimine. Liikmesriigid peaksid kehtestama riigi tasandil asjakohased võla restruktureerimise meetmed. Käesolevas direktiivis sätestatud restruktureerimise meetmed direktiivide 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL muudatustena ei ole ammendavad ning seetõttu on liikmesriikidel õigus kehtestada lisameetmeid. Samuti võivad liikmesriigid jätta erimeetme kehtestamata, kui see on riigi tasandil ette nähtud, tingimusel et on olemas mõistlik arv meetmeid. Kui pärast sundtäitmise menetlust jääb alles võla jääk, peaksid liikmesriigid tagama, et kaitsud on elementaarsed elamistingimused, ja kehtestama meetmed, mis hõlbustaksid võla tagasimaksmist, kuid ei lase samas tekkida

⁽¹⁸⁾ Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).

pikaajalisel ülemäärasel võlgnevusel. Liikmesriigid peaksid vähemalt juhul, kui elamukinnisvara eest saadav hind mõjutab tarbija võlgnetavat summat, julgustama krediidiandjaid astuma vajalikke samme selleks, et saada sundenampakkumisel müüdava elamukinnisvara eest turutingimusi arvesse võttes parim võimalik hind. Liikmesriigid ei tohiks takistada krediidilepingu pooltel selgesõnaliselt kokku leppimast, et tagatise üleandmine krediidiandjale on krediidi tagasimaksmiseks piisav, eelkõige juhul, kui krediit on tagatud tarbija peamise elukohaga.

- (57) Selleks et hüpoteekkrediidilepingu kohaste krediidiandja õiguste või krediidilepingu loovutamine kolmandale isikule ei mõjutaks tarbijakaitse taset, tuleks muuta direktiivi 2014/17/EL, millega nähakse ette, et kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluva krediidi üleandmisel on tarbijal õigus esitada krediidiostja vastu mis tahes vastuväiteid, mida tarbija sai esitada esialgse krediidiandja vastu, ning saada loovutamise kohta teavet.
- (58) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ⁽¹⁹⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab liidu seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.
- (59) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse 24. jaanuaril 2019.
- (60) Komisjon peaks käesoleva direktiivi tõhusa toimimise läbi vaatama sedamööda, kuidas edeneb viivises olevate krediidilepingute liidusise järelturu loomine, millel on tagatud kõrgetasemeline tarbijakaitse. Komisjonil on head eeldused analüüsida konkreetseid piiriüleseid küsimusi, mida üksikud liikmesriigid ei saa kindlaks teha või nõuetekohaselt lahendada, nagu rahapesu- või terrorismi rahastamise oht, mis võib tekkida seoses krediidihaldustegevuse ja krediidiostjate tegevusega, ja eri liikmesriikide pädevate asutuste vaheline koostöö. Seepärast on asjakohane, et komisjon lisaks direktiivi läbivaatamisse ka sellise rahapesu- ja terrorismi rahastamise ohu põhjaliku hindamise, mis on seotud krediidihaldajate ja krediidiostjate tegevusega, ning pädevate asutuste vahelise halduskoostöö.
- (61) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt viivislaenu järelturgude arengu edendamist liidus, tagades samal ajal krediidiostjate, eelkõige tarbijate veelgi tugevama kaitse, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I JAOTIS

REGULEERIMISE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva direktiivi kehtestatakse ühine raamistik ja nõuded:

- a) sellises viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või sellise viivises oleva krediidilepingu haldajatele, kus krediidi väljastas liidus asutatud krediidiastutus, kui krediidihaldaja tegutseb krediidiostja nimel;

⁽¹⁹⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- b) krediidiostjatele, kes ostavad liidus asutatud krediidasutuse väljastatud krediidi puhul viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õigused või viivises oleva krediidilepingu.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse järgmiste isikute suhtes:

- a) krediidihaldajad, kes tegutsevad krediidiostja nimel seoses liidus asutatud krediidasutuse väljastatud krediidi puhul viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepinguga kooskõlas kohaldatava liidu ja liikmesriigi õigusega;
- b) krediidiostjad, kes omandavad liidus asutatud krediidasutuse väljastatud krediidi puhul viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õigused või viivises oleva krediidilepingu kooskõlas kohaldatava liidu ja liikmesriigi õigusega.

2. Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate krediidilepingute puhul ei mõjuta käesolev direktiiv liikmesriigi lepinguõiguse ega tsiviilõiguse põhimõtteid seoses krediidiandja õiguste üleminekuga vastavalt krediidilepingule või krediidilepingu üleminekuga ega tarbijatele või krediidivõtjatele eelkõige määruste (EÜ) nr 593/2008 ja (EL) nr 1215/2012 ning direktiivide 93/13/EMÜ, 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ja neid direktiive üle võtvate liikmesriigi õigusnormide kohaselt antavat kaitset või muid asjakohaseid liidu ja liikmesriigi õiguse sätteid, mis käsitlevad tarbijakaitset ja krediidivõtjate õigusi.

3. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide õigusaktides kehtestatud piiranguid sellisest viivises olevast krediidilepingust, mille maksetähtaega ei ole ületatud või mille maksetähtaega on ületatud vähem kui 90 päeva või mida ei ole lõpetatud liikmesriigi tsiviilõiguse kohaselt, tulenevate krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu üleandmisega.

4. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide õigusnormides sätestatud nõudeid krediidilepingust tulenevate krediidiandja õiguste või krediidilepingu haldamise kohta, kui krediidiostja on väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2402 ⁽²⁰⁾ artikli 2 punkti 2 tähenduses, tingimusel et sellised liikmesriigi õigusnormid:

- a) ei mõjuta käesolevas direktiivis sätestatud tarbijakaitse taset;
- b) tagavad, et pädevad asutused saavad krediidihaldajatelt vajaliku teabe.

5. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmise tegevuse suhtes:

- a) krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu haldamine järgmiste isikute poolt:
- i) liidus asutatud krediidasutus;
- ii) kooskõlas direktiiviga 2011/61/EL tegevusluba omava või registreeritud alternatiivse investeerimisfondi valitseja või kooskõlas direktiiviga 2009/65/EÜ tegevusluba omav fondivalitseja või äriühinguna asutatud fond, tingimusel et äriühinguna asutatud fond ei ole valitsetava fondi nimel selle direktiivi alusel fondivalitsejat määranud;
- iii) mittekrediidasutus, kelle üle teeb järelevalvet liikmesriigi pädev asutus kooskõlas direktiivi 2008/48/EÜ artikliga 20 või direktiivi 2014/17/EL artikliga 35, kui ta tegutseb selles liikmesriigis;

⁽²⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2402, millega kehtestatakse väärtpaberistamise üldnormid ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise erinormid ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ ja 2011/61/EL ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 35).

- b) sellises krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või sellise krediidilepingu haldamine, mida ei ole sõlminud liidus asutatud krediidiasutus, välja arvatud juhul, kui krediidilepingus sätestatud krediidiandja õigused või krediidileping asendatakse liidus asutatud krediidiasutuse sõlmitud krediidilepinguga;
- c) viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu ostmine liidus asutatud krediidiasutuse poolt;
- d) krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu üleandmine, mis toimub enne artikli 32 lõike 2 esimeses lõigus osutatud kuupäeva.

6. Liikmesriigid võivad jätta käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu haldamise, millega tegelevad liikmesriigi õiguses määratletud notarid ja kohtutäiturid või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/5/EÜ⁽²¹⁾ artikli 1 lõike 2 punktis a määratletud advokaadid, kui nad tegelevad krediidihaldustegevusega oma kutsetegevuse raames.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „krediidiasutus“ – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidiasutus;
- 2) „krediidiandja“ – krediidiasutus, kes on väljastanud krediidi, või krediidiostja;
- 3) „krediidivõtja“ – juriidiline või füüsiline isik, kes on sõlminud krediidilepingu krediidiasutusega, sealhulgas tema õigusjärglase või õiguste omandajaga;
- 4) „krediidileping“ – algselt sõlmitud, muudetud või asendatud kujul leping, millega krediidiasutus annab krediiti maksetähtpäeva edasilükkamise, laenu või muu samalaadse finantstehingu vormis;
- 5) „krediidihaldusleping“ – krediidiostja ja krediidihaldaja vahel sõlmitud kirjalik leping krediidihaldaja poolt krediidiostja nimel osutatavate teenuste kohta;
- 6) „krediidiostja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes ei ole krediidiasutus ning kes ostab oma kaubandus-, äri- või kutsetegevuse raames viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õigused või viivises oleva krediidilepingu kooskõlas kohaldatava liidu ja liikmesriigi õigusega;
- 7) „krediidihaldusteenuse osutaja“ – kolmas isik, keda krediidihaldaja kasutab krediidihaldustegevuseks;
- 8) „krediidihaldaja“ või „haldaja“ – juriidiline isik, kes oma äritegevuse raames haldab krediidiostja nimel õigusi ja kohustusi, mis on seotud viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepinguga, ja tagab nende täitmise, ning kes tegeleb vähemalt ühe või mitme krediidihaldustegevusega;
- 9) „krediidihaldustegevus“ – üks või mitu järgmistest tegevustest:
 - a) kooskõlas liikmesriigi õigusega kõigi selliste tasumisele kuuluvate maksete kogumine või sissenõudmine krediidivõtjalt, mis on seotud krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepinguga;
 - b) krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu tingimuste üle krediidivõtjaga uute läbirääkimiste pidamine vastavalt liikmesriigi õigusele ja krediidiostja antud juhistele, kui krediidihaldaja ei ole krediidivahendaja direktiivi 2008/48/EÜ artikli 3 punkti f või direktiivi 2014/17/EL artikli 4 punkti 5 tähenduses;

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiiv 98/5/EÜ, millega hõlbustatakse alalist tegutsemist advokaadi kutsealal muus liikmesriigis kui see, kus omandati kutsekvalifikatsioon (EÜT L 77, 14.3.1998, lk 36).

- c) krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepinguga seotud kaebuste haldamine;
 - d) krediidivõtja teavitamine krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepinguga seotud intressimäärade, tasude või maksete muutumisest;
- 10) „päritoluliikmesriik“ – liikmesriik, kus on krediidihaldaja registrijärgne asukoht, või kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor, või liikmesriik, kus on krediidiostja või tema esindaja elukoht või registrijärgne asukoht või kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor;
 - 11) „vastuvõttev liikmesriik“ – liikmesriik, mis ei ole päritoluliikmesriik ja kus krediidihaldaja on rajanud filiaali või kus ta tegeleb krediidihaldustegevusega, ning liikmesriik, kus on krediidivõtja elukoht või registrijärgne asukoht või kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor;
 - 12) „tarbija“ – füüsiline isik, kes käesoleva direktiiviga hõlmatud krediidilepingus tegutseb eesmärkidel, mis ei seonu tarbija kaubandus-, äri- või kutsetegevusega;
 - 13) „viivises olev krediidileping“ – krediidileping, mis on liigitatud viivisnõudeks vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklile 47a.

II JAOTIS

KREDIIDIHALDAJAD

I PEATÜKK

Krediidihaldaja tegevusluba

Artikkel 4

Üldnõuded

- 1. Liikmesriigid nõuavad, et krediidihaldaja hangib päritoluliikmesriigis tegevusloa enne tegevuse alustamist liikmesriigi territooriumil kooskõlas käesolevat direktiivi ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides sätestatud nõuetega.
- 2. Liikmesriigid annavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tegevuslubade andmise õiguse artikli 21 lõike 3 kohaselt määratud pädevatele asutustele.

Artikkel 5

Tegevusloa andmise tingimused

- 1. Ilma et see piiraks artikli 6 kohaldamist, kehtestavad liikmesriigid artikli 4 lõikes 1 osutatud tegevusloa andmiseks järgmised tingimused:
 - a) taotleja on Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 54 osutatud juriidiline isik ja tema registrijärgne asukoht või, kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, tema peakontor on liikmesriigis, kus taotleja tegevusluba taotleb;
 - b) taotleja juht- või haldusorgani liikmetel on piisavalt laitmatu maine, mida tõendatakse järgmisega:
 - i) neid ei ole kohtulikult ega muul samaväärsel viisil liikmesriigis karistatud asjas tähtsust omavate kuritegude eest, eelkõige varavastased kuriteod ning finantsteenuste ja -tegevusega seotud kuriteod, rahapesu, liigkasuvõtmine, kelmus, pettus, maksukuriteod, ametisladuse hoidmise või füüsilise puutumatuse rikkumisega seotud kuriteod, ning ka muude äriühinguid, pankrotti, maksejõuetust või tarbijakaitset käsitlevate õigusaktide kohaste õigusrikkumiste eest;

- ii) ebaoluliste vahejuhtumite kumulatiivne mõju ei mõjuta nende head mainet;
 - iii) nad on oma varasemas suhtluses järelevalve- ja reguleerivate asutustega alati tegutsenud läbipaistvalt, avatult ja koostöövalmilt;
 - iv) nende suhtes ei ole käimas maksejõuetusmenetlust ja nad ei ole kuulutatud pankrotis olevaks, välja arvatud juhul, kui nende õigused on liikmesriigi õigusnormide kohaselt taastatud;
- c) taotleja juht- või haldusorganil tervikuna on piisavad teadmised ja kogemused ettevõtte juhtimiseks pädeval ja vastutustundlikul moel;
- d) isikutel, kellel on taotlejas oluline osalus määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 36 tähenduses, on piisavalt laitmatu maine, mille tõenduseks on käesoleva lõike punkti b alapunktides i ja iv sätestatud nõuete täitmine;
- e) taotleja on sisse seadnud tugeva juhtimiskorra ja piisava sisekontrollisüsteemi, kaasa arvatud riskijuhtimis- ja raamatupidamiskorra, mis tagavad krediitdivõtja õiguste austamise ja krediitdilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediitdilepingu suhtes kohaldatavate õigusnormide ja määruse (EL) 2016/679 järgimise;
- f) taotleja kohaldab asjakohaseid tegevuspõhimõtteid, mis tagavad krediitdivõtjate kaitset ning õiglast ja hoolsat kohtlemist käsitlevate normide järgimise, sealhulgas võttes arvesse nende finantsolukorda ja kui sellised teenused on olemas, siis selliste krediitdivõtjate vajadust võlanõustaja või sotsiaalteenuste osutaja teenuste järele;
- g) taotleja on kehtestanud piisavad ja konkreetset siseprotseduuri, millega tagatakse krediitdivõtjate kaebuste registreerimine ja käsitlemine;
- h) taotleja on kehtestanud asjakohased rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastased menetlused, kui direktiivi (EL) 2015/849 ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides määratakse krediitihaldajad kohustatud isikuteks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise ja nende vastu võitlemise eesmärgil;
- i) taotleja suhtes kohaldatakse aruandlus- ja avalikustamisnõudeid vastavalt kohalduvale liikmesriigi õigusele.
2. Pärast konsulteerimist kõigi asjaomaste sidusrühmadega ja kajastades kõiki asjaomaseid huvisid, annab EBA käesoleva artikli lõike 1 punktis c nimetatud nõuete jaoks suunised kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16.
3. Kui taotleja ei vasta käesoleva artikli lõikes 1 ja kohasel juhul artikli 6 lõike 2 punktis a sätestatud tingimustele, keelduvad päritoluliikmesriigi pädevad asutused artikli 4 lõikes 1 osutatud tegevusloa andmisest.

Artikkel 6

Rahaliste vahendite hoidmise võime

1. Liikmesriigid määravad kindlaks, kas nende territooriumil krediitihaldustegevusega tegelevad krediitihaldajad
- a) tohivad krediitdivõtjalt rahalisi vahendeid vastu võtta ja neid hoida, et kanda need üle krediitdiostjatele, või
 - b) ei tohi krediitdivõtjalt rahalisi vahendeid vastu võtta ja neid hoida.

2. Kui krediidihaldajal on lõike 1 punkti a kohaselt lubatud krediidivõtjalt rahalisi vahendeid vastu võtta ja neid hoida, siis liikmesriigid
- a) sätestavad lisaks artikli 5 lõikes 1 sätestatud tegevusloa andmise nõuetele nõude, et taotlejal peab krediidiasutuses olema eraldi konto, kuhu kantakse kõik krediidivõtjalt saadud rahalised vahendid ja kus neid hoitakse kuni nende suunamiseni vastavale krediidiostjale krediidiostjaga kokkulepitud tingimustel;
 - b) tagavad, et neid rahalisi vahendeid kaitstakse kooskõlas liikmesriigi õigusega krediidiostja huvides krediidihaldaja teiste võlausaldajate nõuete eest, eelkõige maksejõuetuse korral;
 - c) määravad kindlaks, et kui krediidivõtja teeb krediidihaldajale makse, et osaliselt või täielikult tagasi maksta summad, mis on seotud viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õigustega või viivises oleva krediidilepinguga, käsitatakse seda makset krediidiostjale tehtud maksena;
 - d) nõuavad krediidihaldajalt, et iga kord kui krediidihaldaja saab krediidivõtjalt rahalisi vahendeid, esitaks ta krediidivõtjale paberkanalil või muul püsival andmekanalil saadud summade kinnituseks kviitungi või vabastusõendi.
3. Kui krediidihaldaja ei kavatse oma ärimudelil põhinevalt krediidivõtjalt rahalisi vahendeid vastu võtta ega neid hoida, teatab krediidihaldaja sellest kavatsusest oma artikli 4 lõikes 1 osutatud tegevusloa taotluses. Sellisel juhul käesoleva artikli lõike 2 punkti a kohaselt sätestatud nõudeid ei kohaldata.

Artikkel 7

Krediidihaldajale tegevusloa andmise menetlus

1. Liikmesriigid kehtestavad krediidihaldajale tegevusloa andmise menetluse, mis võimaldab taotlejal esitada taotluse ja kõik andmed, mida päritoluliikmesriigi pädev asutus vajab, et kontrollida, kas taotleja vastab kõigile artikli 5 lõiget 1 ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides ja kohasel juhul artikli 6 lõike 2 punktis a sätestatud tingimustele.
2. Lõikes 1 osutatud krediidihaldaja tegevusloa taotlusele tuleb lisada järgmised dokumendid ja andmed:
- a) taotleja juriidilist staatust tõendavad dokumendid ning äriühingu asutamisakt ja põhikirja koopia;
 - b) taotleja peakontori või registrijärgse asukoha aadress;
 - c) nende taotleja juht- või haldusorgani liikmete ja isikute isikuandmed, kes omavad selles olulist osalust määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 36 tähenduses;
 - d) tõendid, mis kinnitavad, et taotleja täidab artikli 5 lõike 1 punktides b ja c sätestatud tingimusi;
 - e) tõendid, mis kinnitavad, et isikud, kellel on taotlejas oluline osalus määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 36 tähenduses, täidavad käesoleva direktiivi artikli 5 lõike 1 punktis d sätestatud tingimusi;
 - f) tõendid artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi olemasolu kohta;
 - g) tõendid artikli 5 lõike 1 punktis f osutatud tegevuspõhimõtete kehtestamise kohta;
 - h) tõendid artikli 5 lõike 1 punktis g osutatud siseprotseduuride kehtestamise kohta;
 - i) tõendid artikli 5 lõike 1 punktis h osutatud menetluste kehtestamise kohta;
 - j) kohasel juhul tõendid eraldi konto olemasolu kohta krediidiasutuses, nagu on sätestatud artikli 6 lõike 2 punktis a;
 - k) artikli 12 lõikes 1 osutatud tegevuse edasiandmise leping.

3. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused hindavad 45 päeva jooksul pärast tegevusloa taotluse kättesaamist, kas taotlus on täielik.
4. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused annavad 90 päeva jooksul pärast täieliku taotluse kättesaamist või, kui taotlust peetakse mittetäielikuks, siis pärast nõutava teabe kättesaamist taotlejale teada, kas tegevusluba antakse või keeldutakse seda andmast, ning põhjendavad keeldumist.
5. Liikmesriigid tagavad, et taotleja võib esitada kaebuse kohtule, kui päritoluliikmesriigi pädevad asutused keelduvad tegevusloa taotlust artikli 5 lõike 3 kohaselt rahuldamast või kui pädevad asutused ei tee taotluse kohta otsust käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud tähtaja jooksul.

Artikkel 8

Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

1. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevatel asutustel on kooskõlas artikliga 22 vajalikud järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitused selleks, et tunnistada krediidihaldajale antud tegevusluba kehtetuks, kui asjaomane krediidihaldaja on kas või ühes järgmistest olukordadest:
 - a) ei ole tegevusluba kasutanud 12 kuu jooksul pärast selle saamist;
 - b) loobub otsesõnu tegevusloast;
 - c) on lõpetanud krediidihaldaja tegevuse vähemalt 12 kuuks;
 - d) on saanud tegevusloa valeandmete alusel või mõnel muul ebaausal viisil;
 - e) ei täida enam artikli 5 lõikes 1 ja kohasel juhul artikli 6 lõike 2 punktis a sätestatud nõudeid krediidihaldajale tegevusloa andmiseks;
 - f) paneb toime kohaldatavate normide, sealhulgas käesolevat direktiivi ülevõtivate liikmesriigi õigusnormide või muude tarbijakaitsenormide, sealhulgas vastuvõtvast liikmesriigis ja selles liikmesriigis, kus krediit anti, kohaldatavate normide raske rikkumise.
2. Liikmesriigid tagavad, et kui tegevusluba tunnistatakse lõike 1 kohaselt kehtetuks, teatavad päritoluliikmesriigi pädevad asutused sellest viivitamata vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele, juhul kui krediidihaldaja osutab artikli 13 kohaseid teenuseid, ning ka selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus krediit anti, kui see ei ole vastuvõttev liikmesriik ega päritoluliikmesriik.

Artikkel 9

Tegevusluba omavate krediidihaldajate loend või register

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused loovad vähemalt loendi või, kui see on asjakohasem, riikliku registri, kuhu kantakse kõik krediidihaldajad, kellel on lubatud osutada teenuseid liikmesriigi territooriumil, sealhulgas käesoleva direktiivi artikli 13 kohaseid teenuseid osutavad krediidihaldajad, ning haldavad seda loendit või registrit.
- EBA töötab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised sellise loendi või registri loomiseks ja haldamiseks ning täpsustab, mis liiki teavet need sisaldavad, et tagada kogu liidus võrdsed tingimused ning läbipaistvus krediidiostjate ja krediidiandjate jaoks.
2. Lõikes 1 osutatud loend või register tehakse pädevate asutuste veebisaitidel avalikult kättesaadavaks ja seda ajakohastatakse korrapäraselt.

3. Juhul kui tegevusluba on artikli 8 kohaselt kehtetuks tunnistatud, ajakohastavad pädevad asutused viivitamata käesoleva artikli lõikes 1 osutatud loendit või registrit.

Artikkel 10

Suhe krediitdivõtjaga, üleandmisteated ja hilisemad teated

1. Liikmesriigid nõuavad, et krediitdiostjad ja krediitihaldajad teeksid oma suhetes krediitdivõtjatega järgmist:

- a) tegutseksid heas usus, õiglaselt ja professionaalselt;
- b) annaksid krediitdivõtjatele teavet, mis ei ole eksitav, ebaselge ega vale;
- c) austaksid ja kaitseksid krediitdivõtjate isikuandmeid ja eraelu puutumatust;
- d) suhtleksid krediitdivõtjatega viisil, mis ei kujuta endast ahistamist, sundi ega lubamatut mõjutamist.

2. Liikmesriigid tagavad, et pärast viivises olevas krediitilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediitilepingu üleandmist krediitdiostjale ja alati enne esimest võlgade sissenõudmist, aga ka iga kord, kui krediitdivõtja seda nõuab, saadab krediitdiostja või artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii osutatud isik, kui ta on nimetatud tegelema krediitihaldustegevusega, või krediitihaldaja krediitdivõtjale paberil või muul püsival andmekandjal teate, mis sisaldab vähemalt järgmist:

- a) teave toimunud üleandmise kohta, sealhulgas üleandmise kuupäev;
- b) krediitdiostja identifitseerimis- ja kontaktandmed;
- c) krediitihaldaja või artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii osutatud isiku, kui ta on nimetatud, identifitseerimis- ja kontaktandmed;
- d) kui krediitihaldaja on nimetatud, tõendid talle artikli 7 kohaselt antud tegevusloa kohta;
- e) asjakohasel juhul krediitihaldusteenuse osutaja identifitseerimis- ja kontaktandmed;
- f) selgelt eristuvalt esitatud kontaktpunkt krediitdiostja või artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii osutatud isiku juures, kui ta on nimetatud tegelema krediitihaldustegevusega, või krediitihaldaja juures ja asjakohasel juhul krediitihaldusteenuse osutaja juures, kellelt vajaduse korral teavet saada;
- g) teave summade kohta, mida krediitdivõtja peab teate esitamise ajal tasuma, koos täpsustusega, mis kuulub tasumisele kapitali, intresside, teenustasude ja muude lubatud tasudena;
- h) kinnitus selle kohta, et jätkuvalt kohaldatakse asjakohast liidu ja liikmesriigi õigust, mis käsitleb eeskätt lepingute täitmist, tarbijakaitset ja krediitdivõtja õigusi, ning kriminaalõigust;
- i) selle liikmesriigi pädevate asutuste nimed, aadressid ja kontaktandmed, kus on krediitdivõtja elukoht või registrijärgne asukoht, või kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor ning kellele krediitdivõtja võib kaebuse esitada.

Esimeses lõigus sätestatud teade tuleb koostada selges ja üldsusele arusaadavas keeles.

3. Liikmesriigid tagavad, et kogu hilisemas teabevahetuses krediitdivõtja, krediitdiostja või artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii osutatud isikuga, kui see isik on nimetatud tegelema krediitihaldustegevusega, või krediitihaldajaga esitatakse käesoleva artikli lõike 2 punktis f sätestatud teave, välja arvatud juhul, kui tegemist on esimese teabevahetusega pärast uue krediitihaldaja nimetamist, millisel juhul esitatakse ka käesoleva artikli lõike 2 punktides c ja d sätestatud teave.

4. Lõiked 2 ja 3 ei piira muu kohaldatava liidu või liikmesriigi õiguse täiendavate teavitamisnõuete kohaldamist.

*Artikkel 11***Krediidihaldaja ja krediidiostja vaheline lepinguline suhe**

1. Kui krediidiostja ise ei tegele krediidihaldustegevusega, tagavad liikmesriigid, et nimetatud krediidihaldaja osutab viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu haldamise ja täitmisele pööramisega seotud teenuseid krediidiostjaga sõlmitud krediidihalduslepingu alusel.
2. Lõikes 1 osutatud krediidihaldusleping sisaldab järgmist:
 - a) krediidihaldaja krediidihaldustegevuse üksikasjalik kirjeldus;
 - b) krediidihaldaja tasu suurus või selle arvutamise meetod;
 - c) kuivõrd võib krediidihaldaja esindada krediidivõtjaga suhtlemisel krediidiostjat;
 - d) poolte kohustus järgida krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu suhtes kohaldatavaid liidu ja liikmesriigi õigusnorme, sealhulgas tarbija- ja andmekaitse norme;
 - e) tingimus, millega nõutakse krediidivõtjate õiglast ja hoolsat kohtlemist.
3. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud krediidihaldusleping sisaldab nõuet, mille kohaselt krediidihaldaja teavitab krediidiostjat enne krediidihaldustegevuse edasiandmist.
4. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja hoiab ja säilitab järgmisi andmeid vähemalt viis aastat pärast lõikes 1 osutatud krediidihalduslepingu lõpetamise kuupäeva või päritoluliikmesriigis kohaldatava seadusjärgse aegumistähtaaja jooksul, ent mõlemal juhul mitte kauem kui kümme aastat:
 - a) asjakohane kirjavahetus nii krediidiostja kui ka krediidivõtjaga kohaldatavas liikmesriigi õiguses sätestatud tingimustel;
 - b) asjakohased krediidiostjalt saadud juhtnõõrid iga viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu kohta, mida ta haldab ja mille täitmist ta tagab krediidiostja nimel kohaldatavas liikmesriigi õiguses sätestatud tingimustel;
 - c) krediidihaldusleping.
5. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja teeb lõikes 4 osutatud andmed pädevatele asutustele nõudmise korral kättesaadavaks.

*Artikkel 12***Krediidihaldaja tegevuse edasiandmine**

1. Liikmesriigid tagavad, et kui krediidihaldaja kasutab krediidihaldustegevuseks krediidihaldusteenuse osutajat, jääb krediidihaldaja täielikult vastutavaks kõigi käesolevat direktiivi ülevõtivate liikmesriigi õigusnormide kohaste kohustuste täitmise eest. Krediidihaldustegevuse edasiandmise suhtes kohaldatakse järgmisi tingimusi:
 - a) kirjaliku lepingu sõlmimine krediidihaldaja ja krediidihaldusteenuse osutaja vahel tegevuse edasiandmise kohta, millega krediidihaldusteenuse osutajat kohustatakse järgima kohaldatavaid õigusnorme, sealhulgas käesolevat direktiivi ülevõtva liikmesriigi õigusnorme, ja asjaomast liidu või liikmesriigi õigust, mis on kohaldatav krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu suhtes;
 - b) kogu krediidihaldustegevuse samaaegne edasiandmine krediidihaldusteenuse osutajale on keelatud;
 - c) krediidihaldaja ja krediidiostja vahelist lepingulist suhet ega krediidihaldaja kohustusi krediidiostja või krediidivõtja ees krediidihaldusteenuse osutajaga sõlmitava edasiandmislepinguga ei muudeta;

- d) krediidihaldustegevuse osaline edasiandmine ei mõjuta artikli 5 lõikes 1 sätestatud krediidihaldaja tegevusloa nõuete täitmist;
- e) tegevuse edasiandmine krediidihaldusteenuse osutajale ei takista artiklite 14 ja 21 kohast pädevate asutuste järelevalvet krediidihaldaja üle;
- f) krediidihaldajal on vahetu juurdepääs kogu asjakohasele teabele krediidihaldusteenuse osutajale edasiantud krediidihaldustegevuse kohta;
- g) pärast tegevuse edasiandmise lepingu lõppemist on krediidihaldajal pädevus ja ressursid, mis võimaldavad tegeleda edasiantud krediidihaldustegevusega.

Krediidihaldustegevuse edasiandmine ei või toimuda viisil, mis kahjustab krediidihaldaja sisekontrolli kvaliteeti või tema krediidihaldustegevuse usaldusväärsust või jätkuvust.

2. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja teavitab enne krediidihaldustegevuse edasiandmist kooskõlas lõikega 1 viivitamata päritoluliikmesriigi ja kui see on kohaldatav, vastuvõtva liikmesriigi pädevaid asutusi.

3. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja hoiab ja säilitab kohaldatavas liikmesriigi õiguses ette nähtud tingimustel krediidihaldusteenuse pakkuja antud oluliste juhtnööride ja lõikes 1 osutatud edasiandmislepingu andmeid vähemalt viis aastat pärast edasiandmislepingu lõpetamise kuupäeva või liikmesriigis kohaldatava seadusjärgse aegumistähtaaja jooksul, ent mõlemal juhul mitte kauem kui kümme aastat.

4. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja ja krediidihaldusteenuse osutaja teevad lõikes 3 osutatud teabe pädevatele asutustele nõudmise korral kättesaadavaks.

5. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldusteenuse osutajatel ei ole lubatud võtta vastu ega hoida krediidivõtjate rahalisi vahendeid.

II PEATÜKK

Piiriülene krediidihaldustegevus

Artikkel 13

Vabadus tegeleda krediidihaldustegevusega vastuvõtvast liikmesriigis

1. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldajal, kes on saanud päritoluliikmesriigis artikli 4 lõike 1 kohaselt tegevusloa, on õigus üle liidu osutada tegevusloaga hõlmatud teenuseid, ilma et see piiraks vastuvõtva liikmesriigi õiguses kooskõlas käesoleva direktiiviga kehtestatud selliste piirangute ja nõuete kohaldamist, sealhulgas, kui see on kohaldatav, keeldu võtta krediidivõtjalt vastu rahalisi vahendeid ja neid hoida, mis ei ole seotud krediidihaldaja tegevusloa muude nõuetega ega krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu tingimuste üle uute läbirääkimiste pidamiseks kehtestatud piirangute ja nõuetega.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui krediidihaldaja, kes on saanud päritoluliikmesriigis artikli 4 lõike 1 kohaselt tegevusloa, kavatses osutada teenuseid vastuvõtvast liikmesriigis, esitab krediidihaldaja päritoluliikmesriigi pädevale asutusele järgmise teabe:

- a) vastuvõttev liikmesriik, kus krediidihaldaja kavatses teenuseid osutada, ja kui see teave on krediidihaldajale juba teada, siis liikmesriik, kus krediit anti, kui see ei ole vastuvõttev liikmesriik ega päritoluliikmesriik;
- b) vastuvõtvast liikmesriigis asutatud filiaali aadress, kui see on kohaldatav;
- c) krediidihaldusteenuse osutaja nimi ja aadress vastuvõtvast liikmesriigis, kui see on kohaldatav;

- d) vastuvõttvas liikmesriigis toimuva krediidihaldustegevuse juhtimise eest vastutavate isikute nimed;
- e) teave meetmete kohta, mis võetakse krediidihaldaja siseprotseduuride, juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi kohandamiseks, et tagada vastavus krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu suhtes kohaldatavatele õigusnormidele, kui see on kohaldatav;
- f) rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste selliste õigusnormide täitmiseks kehtestatud menetluse kirjeldus, millega on liikmesriigi õigusesse üle võetud direktiiv (EL) 2015/849, ning krediidihaldajad on määratud kohustatud isikuteks, rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise ja selle vastu võitlemise eesmärgil;
- g) et krediidihaldajal on asjakohased vahendid suhtluseks vastuvõtva liikmesriigi keeles või krediidilepingu keeles;
- h) kas krediidihaldajal on oma päritoluliikmesriigis lubatud võtta vastu ja hoida krediidivõtjate rahalisi vahendeid.

3. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused edastavad 45 päeva jooksul pärast kogu lõikes 2 osutatud teabe saamist kõnealuse teabe vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele, kes kinnitavad viivitamata selle kättesaamist. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused teatavad seejärel krediidihaldajale kuupäeva, mil teave vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele edastati, ja kuupäeva, mil vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused kinnitasid teabe kättesaamist. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused edastavad ka kogu lõikes 2 osutatud teabe selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus krediit anti, kui see ei ole vastuvõttev liikmesriik ega päritoluliikmesriik.

4. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja võib esitada kaebuse kohtule, kui päritoluliikmesriigi pädevad asutused jätavad lõikes 2 osutatud teabe edastamata.

5. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja võib alustada vastuvõttvas liikmesriigis teenuste osutamist alates järgmistest kuupäevadest, olenevalt sellest, kumb on varasem:

- a) pärast vastuvõtva liikmesriigi pädevatelt asutustelt lõikes 3 osutatud teabe kättesaamist kinnitava teate saamist;
- b) käesoleva lõike punktis a osutatud teate kättesaamise kinnituse puudumisel pärast kahe kuu möödumist lõikes 2 osutatud kogu teabe vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele esitamise kuupäevast.

6. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldaja teavitab päritoluliikmesriigi pädevaid asutusi teabe hilisemast muutmisest, millest tuleb teatada lõike 2 kohaselt. Sellisel juhul tagavad liikmesriigid lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud korra järgimise.

7. Liikmesriigid tagavad, et vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused kannavad artiklis 9 osutatud loendisse või registrisse krediidihaldajad, kellel on lubatud tegeleda krediidihaldustegevusega selle liikmesriigi territooriumil, ja päritoluliikmesriigi andmed.

Artikkel 14

Järelevalve piiriüleseid teenuseid osutavate krediidihaldajate üle

1. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused kontrollivad ja hindavad pidevalt, kas vastuvõttvas liikmesriigis krediidihaldustegevusega tegelev krediidihaldaja vastab käesoleva direktiivi nõuetele.

2. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevatel asutustel on õigus korraldada krediidihaldajate üle järelevalvet ja uurimisi ning määrata halduskaristusi ja võtta parandusmeetmeid tulenevalt käesoleva direktiivi nõuetest krediidihaldustegevusega tegelemisele vastuvõttvas liikmesriigis.

3. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused teavitavad krediidihaldaja suhtes võetavatest meetmetest vastuvõtva liikmesriigi pädevaid asutusi ja kohasel juhul selle liikmesriigi pädevaid asutusi, kus krediit anti, kui see ei ole vastuvõttev liikmesriik ega päritoluliikmesriik.

4. Liikmesriigid tagavad, et kui krediidihaldaja tegeleb vastuvõttvas liikmesriigis krediidihaldustegevusega, teevad tema päritoluliikmesriigi pädevad asutused ja vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused ning kohasel juhul selle liikmesriigi pädevad asutused, kus krediit anti, kui see ei ole vastuvõttev liikmesriik ega päritoluliikmesriik, tihedat koostööd oma ülesannete ja kohustuste täitmisel, eelkõige kui nad korraldavad kontrolle, uurimisi või kohapealseid kontrolle.

5. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused paluvad käesolevas direktiivis sätestatud ülesannete ja kohustuste täitmisel vastuvõtva liikmesriigi pädevatelt asutustelt abi kohapealse kontrolli tegemiseks vastuvõttvas liikmesriigis asutatud filiaalis või vastuvõttvas liikmesriigis nimetatud krediidihaldusteenuse osutaja juures. Filiaali või krediidihaldusteenuse osutaja kohapealset kontrolli tehakse kooskõlas selle liikmesriigi õigusnormidega, kus kontroll toimub.

6. Liikmesriigid tagavad samuti, et vastuvõtva liikmesriigi pädevatel asutustel on õigus otsustada igal üksikul juhul kõige asjakohasema meetme üle, mis võetakse päritoluliikmesriigi pädevate asutuste abitaotluse rahuldamiseks.

7. Kui vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused otsustavad teha kohapealset kontrolli päritoluliikmesriigi pädevate asutuste nimel, teevad nad kontrolli tulemused viivitamata teatavaks päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele.

8. Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused võivad omal algatusel kontrollida ja uurida krediidihaldustegevust, millega selle liikmesriigi territooriumil tegeleb päritoluliikmesriigis tegevusloa saanud krediidihaldaja. Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused teevad nende kontrollide ja uurimiste tulemused viivitamata teatavaks päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele.

9. Liikmesriigid tagavad, et kui vastuvõtva liikmesriigi pädevatel asutustel on tõendeid selle kohta, et liikmesriigi territooriumil artikli 13 kohaselt krediidihaldustegevusega tegelev krediidihaldaja rikub kohaldatavaid norme, sealhulgas käesolevat direktiivi ülevõtvatest liikmesriigi õigusnormidest tulenevaid kohustusi, edastavad nad need tõendid päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele ja paluvad neil võtta asjakohaseid meetmeid, ilma et see piiraks vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitusi seoses krediidihaldajaga krediidi või krediidilepingu suhtes kohaldatava liikmesriigi õiguse kohaselt.

10. Liikmesriigid tagavad, et kui selle liikmesriigi pädevatel asutustel, kus krediit anti, kui see ei ole vastuvõttev liikmesriik ega päritoluliikmesriik, on tõendeid selle kohta, et krediidihaldaja rikub käesolevas direktiivis või krediidi või krediidilepingu suhtes kohaldatavates liikmesriigi õigusnormides sätestatud kohustusi, edastavad nad need tõendid päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele ja paluvad neil võtta asjakohaseid meetmeid, ilma et see piiraks selle liikmesriigi pädevate asutuste järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitusi, kus krediit anti, kui see ei ole vastuvõttev liikmesriik ega päritoluliikmesriik.

11. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused teevad vastuvõtva liikmesriigi esitatud tõendite alusel alatatud haldus- või muu menetluse või krediidihaldajale määratud halduskaristuste ja parandusmeetmete üksikasjad või meetmete mitteviitmist põhjendava otsuse teatavaks tõendid esitanud vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele hiljemalt kahe kuu jooksul pärast lõikes 9 osutatud taotluse kuupäeva saamist. Pärast menetluse algatamist teavitavad päritoluliikmesriigi pädevad asutused selle seisust korrapäraselt vastuvõtva liikmesriigi pädevaid asutusi.

12. Kui krediidihaldaja rikub jätkuvalt kohaldatavaid õigusnorme, sealhulgas käesolevast direktiivist tulenevaid kohustusi, tagavad liikmesriigid, et vastuvõtva liikmesriigi pädevatel asutustel on pärast päritoluliikmesriigi teavitamist õigus määrata asjakohaseid halduskaristusi ja võtta parandusmeetmeid, et tagada käesoleva direktiivi järgimine, kui:

- a) krediidihaldaja ei ole võtnud mõistliku aja jooksul tarvitusele piisavaid ja mõjusaid abinõusid rikkumise kõrvaldamiseks või
- b) kiireloomulisel juhul, kui krediidi võtjate kollektiivsete huvidega seotud ohule reageerimiseks on vaja viivitamata tegutseda.

Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused võivad määrata esimeses lõigus osutatud halduskaristusi ja parandusmeetmeid, olenemata päritoluliikmesriigi pädevate asutuste poolt juba määratud halduskaristustest ja parandusmeetmetest.

Ka võivad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused keelata sellise krediidihaldaja edasise tegevuse, kes rikub kohaldatavaid norme, sealhulgas käesolevast direktiivist tulenevaid kohustusi, kuni päritoluliikmesriigi pädev asutus teeb asjakohase otsuse või krediidihaldaja astub samme rikkumise heastamiseks.

III JAOTIS

KREDIIDIOSTJAD

Artikkel 15

Õigus saada viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu kohta teavet

1. Liikmesriigid tagavad, et krediidi asutus esitab võimalikule krediidiostjale vajaliku teabe viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu ja kui see on kohaldatav, tagatise kohta, mis võimaldab võimalikul krediidiostjal ise hinnata viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu väärtust ja selle lepingu väärtusele vastava summa sissenõudmise tõenäosust enne viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu üleandmise lepingu sõlmimist, tagades seejuures krediidi asutuse poolt kättesaadavaks tehtud teabe ja äriandmete konfidentsiaalsuse kaitset.

2. Kaks korda aastas nõuavad liikmesriigid krediidi asutustelt, kes annavad viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õigused või viivises oleva krediidilepingu üle krediidiostjale, käesoleva direktiivi artikli 21 lõike 3 kohaselt määratud vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL⁽²²⁾ artikli 4 lõikes 5 osutatud pädevatele asutustele vähemalt järgmise teabe esitamist:

- a) krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema kooskõlas artikliga 19 määratud esindaja juriidilise isiku tunnus (LEI) või sellise tunnuse puudumisel:
 - i) krediidiostja või tema juht- või haldusorgani liikmete ja nende isikute nimed ja andmed, kes omavad krediidiostjas olulist osalust määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 36 tähenduses, ning
 - ii) krediidiostja ning kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja aadress;

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidi asutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidi asutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

- b) üleantud viivises olevates krediidilepingutes sätestatud krediidiandja õiguste või viivises olevate krediidilepingute koondjääk;
 - c) üleantud viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises olevate krediidilepingute arv ja maht;
 - d) kas üleandmine hõlmab tarbijatega sõlmitud viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õigusi või viivises olevat krediidilepingut ning, kui see on kohaldatav, viivises oleva krediidilepingu tagatiseks olevate varade liigid.
3. Lõikes 2 osutatud pädevad asutused võivad nõuda krediidiasutustelt kõnealuses lõikes osutatud teabe esitamist kord kvartalis, kui nad peavad seda vajalikuks, sealhulgas selleks, et paremini jälgida suurt hulka üleandmisi, mis võivad aset leida kriisi ajal.
4. Liikmesriigid tagavad, et vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused edastavad lõigetes 2 ja 3 osutatud teabe ja muu teabe, mida nad peavad kooskõlas käesoleva direktiiviga oma ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikuks, viivitamata krediidiostja päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele.
5. Käesoleva artikli lõikeid 1–4 kohaldatakse kooskõlas määrustega (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725.

Artikkel 16

Andmevormide rakenduslikud tehnilised standardid

1. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse vorme, mida krediidiasutused kasutavad artikli 15 lõikes 1 osutatud teabe esitamiseks, et anda krediidiostjatele analüüsimiseks, finantsalase hoolsuskohustuse täitmiseks ja viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu hindamiseks üksikasjalikku teavet oma pangaportfellis olevate krediidiriski positsioonide kohta.
2. EBA täpsustab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõus andmeväljad, sealhulgas selle, millised andmeväljad on kohustuslikud, ning artikli 15 lõikes 1 sätestatud konfidentsiaalsete andmete töötlemise.
3. Rakenduslike tehniliste standardite eelnõu peab olema proportsionaalne krediidilepingute ning portfelli laadi ja mahuga.
4. Lõikes 1 osutatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõu koostamisel võtab EBA arvesse kõike järgmist:
- a) kehtivad turutavad andmete jagamisel ostjate ja müüjate vahel;
 - b) tagasiside, mis on saadud kasutajatelt nende kogemuste kohta viivislaenude tehinguteks mõeldud olemasolevate EBA vormide kasutamisel;
 - c) liikmesriigi tasandil kehtivad samalaadsed nõuded;
 - d) töötlemiskulude minimeerimise tähtsus krediidiasutuste ja krediidiostjate jaoks.
5. EBA esitab lõikes 1 osutatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 29. septembriks 2022.
6. Komisjonile antakse õigus võtta vastu lõikes 1 osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

7. Andmevorme kasutatakse tehingute puhul, mis on seotud 1. juulil 2018 või hiljem väljastatud krediidiga, mis muutuvad viivisnõueteks pärast 28. detsembrit 2021. Krediidi puhul, mis on antud 1. juulist 2018 kuni lõikes 1 osutatud rakenduslike tehniliste standardite jõustumise kuupäevani, täidavad krediidasutused andmevormi neile juba kättesaadava teabega.

8. Liikmesriigid tagavad, et krediidasutused kohaldavad lõikes 6 osutatud rakenduslike tehnilisi standardeid ka viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu teistele krediidasutustele üleandmise suhtes. Krediidasutused kasutavad andmevorme teabe esitamiseks teistele krediidasutustele juhul, kui toimub üksnes viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu üleandmine.

Artikkel 17

Krediidiostja kohustused

1. Liikmesriigid tagavad järgmise:

- a) krediidiostja, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on liidus või kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis peakontor on liidus, nimetab artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii osutatud isiku või krediidihaldaja tegelema krediidihaldustegevusega seoses tarbijatega sõlmitud viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õigustega või viivises oleva krediidilepinguga;
- b) kui krediidiostja elukoht või registrijärgne asukoht ei ole liidus või kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis peakontor ei ole liidus, nimetab tema artikli 19 lõike 1 kohaselt määratud esindaja krediidihaldustegevuseks artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii osutatud isiku või krediidihaldaja, välja arvatud juhul, kui esindaja ise on artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii osutatud isik või krediidihaldaja, seoses viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õigustega või viivises oleva krediidilepinguga, mis on sõlmitud järgmiste isikutega:
 - i) füüsilised isikud, sealhulgas tarbijad ja sõltumatud töötajad;
 - ii) mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKE), nagu on määratletud komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ⁽²³⁾ lisa artiklis 2.

Vastuvõtvad liikmesriigid võivad laiendada esimeses lõigus sätestatud nõuet muudele krediidilepingutele.

2. Liikmesriigid tagavad, et krediidiostja suhtes ei kohaldata viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu ostmisel mingeid lisanõudeid peale käesolevat direktiivi ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides sätestatud nõuete või kohaldatavate tarbijakaitse-, lepingu-, tsiviil- või kriminaalõiguse sätete. Liikmesriigid tagavad, et krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu üleandmisel krediidiostjale kohaldatakse krediidiostja suhtes jätkuvalt asjakohast liidu ja liikmesriigi õigust, mis puudutab eelkõige lepingute täitmisele pööramist, tarbijakaitset, krediidiandjate õigusi, krediidi andmist, pangasaladuse hoidmise õigusnorme, ja kriminaalõigust. Krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu üleandmine krediidiostjale ei tohi mõjutada liidu ja liikmesriigi õiguses tarbijatele ja teistele krediidiandjatele pakutava kaitse taset ega ka maksejõuetust käsitlevates õigusnormides pakutava kaitse taset, ilma et see piiraks lihtveksleid ja käskveksleid reguleerivate riigisiseste ja rahvusvaheliste normide kohaldamist.

3. Käesolev direktiiv ei piira riikide volitusi seoses krediidiregistriga, sealhulgas õigust nõuda krediidiostjalt teavet krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu ja selle täitmise kohta.

4. Liikmesriigid võivad lubada krediidiostjatel kaasata füüsilisi isikuid ostetud krediidilepinguid haldama. Nende füüsiliste isikute suhtes tuleb kohaldada liikmesriigi õigusnorme ja järelevalvekorda ning nad ei saa kasutada käesolevas direktiivis sätestatud teises liikmesriigi krediidihaldustegevusega tegelemise vabadust.

⁽²³⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

5. Liikmesriigid tagavad, et nimetatud krediidihaldaja või artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii osutatud isik täidab krediidiostja nimel kohustusi, mis on krediidiostjale pandud vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 ning artiklitele 18 ja 20. Juhul kui krediidihaldajat või artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii osutatud isikut ei nimetata, kohaldatakse neid kohustusi krediidiostja või tema esindaja suhtes.

Liikmesriigid võivad nõuda, et nimetatud krediidihaldaja või artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii osutatud isik täidaks krediidiostja nimel kohustusi, mis on krediidiostjale pandud kooskõlas liikmesriigi õigusega, sealhulgas seoses käesoleva artikli lõikega 3.

Artikkel 18

Krediidihaldajate ja muude isikute kasutamine

1. Kui krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja nimetab artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii osutatud isiku või krediidihaldaja tegelema krediidihaldustegevusega seoses üleantud viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepinguga, nõuavad liikmesriigid, et krediidiostja või tema esindaja teataks oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele hiljemalt krediidihaldustegevuse alustamise kuupäeval artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii osutatud isiku või krediidihaldaja isiku ja aadressi.

2. Kui krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja nimetab isiku, kes ei ole käesoleva artikli lõike 1 kohaselt teatatud isik, teatab ta sellest oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele hiljemalt kõnealuse muudatuse kuupäeval ning esitab selle uue isiku nime ja aadressi, kelle ta on nimetanud tegelema krediidihaldustegevusega seoses üleantud viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepinguga.

3. Liikmesriigid nõuavad, et krediidiostja päritoluliikmesriigi pädevad asutused edastaksid lõigete 1 ja 2 kohaselt saadud teabe põhjendamatu viivitusega vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele, selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus krediit anti, ning uue krediidihaldaja päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele.

Artikkel 19

Kolmandast riigist pärit krediidiostja esindaja

1. Liikmesriigid näevad ette, et viivises olevas krediidilepingus krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu üleandmise korral määrab krediidiostja, kelle elukoht või registrijärgne asukoht ei ole liidus või kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis peakontor ei ole liidus, kirjalikult esindaja, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on liidus või kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis peakontor on liidus.

2. Pädevad asutused pöörduvad kõikides käesoleva direktiivi pideva järgimisega seotud küsimustes lõikes 1 osutatud esindaja poole lisaks krediidiostjale või viimase asemel ning esindaja on täielikult vastutav käesolevat direktiivi ülevõtivate liikmesriigi õigusnormidega krediidiostjale pandud kohustuste täitmise eest.

*Artikkel 20***Viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediidilepingu üleandmine krediidiostja poolt ja pädevate asutuste teavitamine**

1. Liikmesriigid nõuavad, et krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja, kes annab viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õigused või viivises oleva krediidilepingu üle, teeks oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele kaks korda aastas teatavaks uue krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja juriidilise isiku tunnuse (LEI) või sellise tunnuse puudumise korral järgmise:

- a) uue krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja, või krediidiostja või tema esindaja juht- või haldusorgani liikmete isik, kes omavad uues krediidiostjas või tema esindajas olulist osalust määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 36 tähenduses, ning
- b) uue krediidiostja ja kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja aadress.

Lisaks teatab krediidiostja või tema esindaja oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele vähemalt järgmise:

- a) üleantud viivises olevates krediidilepingutes sätestatud krediidiandjate õiguste või viivises olevate krediidilepingute koondjääk;
- b) üleantud viivises olevates krediidilepingutes sätestatud krediidiandjate õiguste või viivises olevate krediidilepingute arv ja maht;
- c) kas üleandmine hõlmab tarbijatega sõlmitud viivises olevas krediidilepingus sätestatud krediidiandja õigusi või viivises olevat krediidilepingut, ning kui see on kohaldatav, viivises oleva krediidilepingu tagatiseks olevate varade liigid.

2. Lõikes 1 osutatud pädevad asutused võivad nõuda krediidiostjalt või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindajalt nimetatud lõikes osutatud teabe esitamist kord kvartalis, kui need pädevad asutused peavad seda vajalikuks, sealhulgas selleks, et paremini jälgida suurt hulka üleandmisi, mis võivad aset leida kriisi ajal.

3. Liikmesriigid tagavad, et lõigetes 1 ja 2 osutatud pädevad asutused edastavad nende lõigete kohaselt saadud teabe põhjendamatu viivitusega uue krediidiostja vastuvõtva ja päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele.

IV JAOTIS

JÄRELEVALVE*Artikkel 21***Pädevate asutuste tehtav järelevalve**

1. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldajad ja kui see on kohaldatav, krediidihaldusteenuse osutajad, kellele krediidihaldustegevus on artikli 12 kohaselt edasi antud, järgivad pidevalt käesolevat direktiivi ülevõtvaid liikmesriigi õigusnorme, ja tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused teevad õigusnormide järgimise hindamiseks krediidihaldustegevuse üle piisavat järelevalvet.

2. Krediidiosaja või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja päritoluliikmesriik tagab, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud pädevad asutused vastutavad järelevalve eest nende kohustuste täitmise üle, mis on sätestatud artiklis 10 ning artiklites 17–20 seoses krediidiosajaga või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindajaga.

3. Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes vastutavad käesolevat direktiivi ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides sätestatud ülesannete ja kohustuste täitmise eest.

4. Kui liikmesriigid määravad lõike 3 kohaselt mitu pädevat asutust, määravad nad kindlaks nende vastavad ülesanded ja määravad ühe neist ühtseks kontaktpunktiks kogu teavevahetuseks ja suhtluseks päritolu- või vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutustega.

5. Liikmesriigid tagavad, et kehtestatakse asjakohased meetmed, mis võimaldavad käesoleva artikli lõike 3 kohaselt määratud pädevatel asutustel saada krediidiosajatelt või nende artikli 19 kohaselt määratud esindajatelt, krediidihaldajatelt, krediidihaldusteenuse osutajatelt, kellele krediidihaldaja annab artikli 12 kohaselt krediidihaldustegevuse edasi, krediidivõtjalt ja muudelt isikutelt või avaliku sektori asutustelt vajaliku teabe järgmiste ülesannete täitmiseks:

- a) käesolevat direktiivi ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides sätestatud nõuete pideva järgimise hindamine;
- b) nende nõuete võimalike rikkumiste uurimine;
- c) halduskaristuste ja parandusmeetmete määramine kooskõlas artiklit 23 ülevõtvate liikmesriigi õigusnormidega.

6. Liikmesriigid tagavad, et lõike 3 kohaselt määratud pädevatel asutustel on käesolevas direktiivis sätestatud ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikud eriteadmised, ressursid, tegevussuutlikkus ja volitused.

Artikkel 22

Pädevate asutuste järelevalvealane roll ja volitused

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 21 lõike 3 kohaselt määratud päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele antakse kõik nende käesolevast direktiivist tulenevate ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikud järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitused, sealhulgas vähemalt järgmised õigused:

- a) õigus anda tegevusluba või selle andmisest keelduda vastavalt artiklitele 5 ja 6;
- b) õigus tegevusluba kehtetuks tunnistada vastavalt artiklile 8;
- c) õigus keelata igasugune krediidihaldustegevus;
- d) õigus teha kohapeal ja väljaspool tehtavat kontrolli;
- e) õigus määrata halduskaristusi ja võtta parandusmeetmeid kooskõlas artikli 23 ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi õigusnormidega;
- f) õigus läbi vaadata krediidihaldajate ja krediidihaldusteenuse osutajate vahel artikli 12 lõike 1 kohaselt sõlmitud tegevuse edasiandmise lepinguid;
- g) õigus nõuda, et krediidihaldaja vabastaks ametist oma juht- või haldusorgani liikmed, kui nad ei vasta artikli 5 lõike 1 punktis b sätestatud nõuetele;
- h) õigus nõuda, et krediidihaldajad muudaksid või ajakohastaksid oma sisemist juhtimiskorda ja sisekontrollisüsteemi, et tagada tulemuslik krediidivõtja õiguste austamine vastavalt krediidilepingut käsitlevatele õigusnormidele;

- i) õigus nõuda, et krediidihaldajad muudaksid või ajakohastaksid oma tegevuspõhimõtteid, mis on vastu võetud selleks, et tagada krediitdivõtjate õiglane ja hoolas kohtlemine ning krediitdivõtjate kaebuste registreerimine ja käsitlemine;
- j) õigus nõuda lisateavet viivises olevas krediitdilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või viivises oleva krediitdilepingu üleandmise kohta.

2. Liikmesriigid tagavad, et artikli 21 lõike 3 kohaselt määratud vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele ja selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus krediit anti, kui see ei ole vastuvõttev liikmesriik ega päritoluliikmesriik, antakse kõik vajalikud volitused käesolevas direktiivis sätestatud ülesannete ja kohustuste täitmiseks.

3. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused hindavad riskipõhist meetodit kohaldades artikli 5 lõike 1 punktides e–h sätestatud nõuete täitmist krediidihaldaja poolt.

4. Liikmesriigid määravad kindlaks lõikes 3 osutatud hindamise ulatuse, võttes arvesse asjaomase krediidihaldaja tegevuse mahtu, laadi, ulatust ja keerukust.

5. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused teavitavad vastuvõtva liikmesriigi pädevaid asutusi või selle liikmesriigi pädevaid asutusi, kus krediit anti, kui see ei ole vastuvõttev liikmesriik ega päritoluliikmesriik, lõikes 3 osutatud hindamise tulemustest, kui üks kõnealustest pädevatest asutustest seda taotleb või kui päritoluliikmesriigi pädevad asutused peavad seda asjakohaseks. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused edastavad määratud halduskaristuste või parandusmeetmete üksikasjad alati vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele ja kohasel juhul selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus krediit anti, kui see ei ole vastuvõttev liikmesriik ega päritoluliikmesriik.

6. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused ja selle liikmesriigi pädevad asutused, kus krediit anti, kui see ei ole vastuvõttev liikmesriik ega päritoluliikmesriik, vahetavad lõikes 3 osutatud hindamise käigus kogu vajalikku teavet, mis võimaldab neil täita oma käesolevast direktiivist tulenevaid ülesandeid ja kohustusi.

7. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused võivad nõuda, et krediidihaldaja, krediidihaldusteenuse osutaja või krediidiostja või tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja, kes ei täida käesolevat direktiivi ülevõtvate liikmesriigi õigusnormide nõudeid, võtaks juba varakult kõik nende õigusnormide järgimiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 23

Halduskaristused ja parandusmeetmed

1. Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust näha ette kriminaalkaristusi, kehtestavad liikmesriigid õigusnormid asjakohaste halduskaristuste ja parandusmeetmete kohta, mida kohaldatakse vähemalt järgmistest olukordades:

- a) krediidihaldaja ei vasta artiklit 11 ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides sätestatud nõudele või sõlmib tegevuse edasiandmise lepingu artiklit 12 ülevõtvaid liikmesriigi õigusnorme rikkudes või krediidihaldusteenuse osutaja, kellele krediidihaldustegevus edasi anti, rikub raskelt kohaldatavaid õigusnorme, sealhulgas käesolevat direktiivi ülevõtvaid liikmesriigi õigusnorme;
- b) artikli 5 lõike 1 punktis e sätestatud krediidihaldaja juhtimiskord ja sisekontrollisüsteem ei taga krediitdivõtja õiguste austamist ega isikuandme kaitse normide järgimist;
- c) krediidihaldaja tegevuspõhimõtted on krediitdivõtjate nõuetekohaseks kohtlemiseks kooskõlas artikli 5 lõike 1 punktiga f ebasobivad;
- d) artikli 5 lõike 1 punktis g sätestatud krediidihaldaja siseprotseduurid ei taga krediitdivõtjate kaebuste registreerimist ega käsitlemist vastavalt käesolevat direktiivi ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides sätestatud kohustustele;

- e) krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja ei esita artikleid 18 ja 20 ülevõtvate liikmesriigi õigusnormidega ette nähtud teavet;
- f) krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja ei täida artiklit 17 ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides sätestatud nõuet;
- g) krediidiostja ei täida artiklit 19 ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides sätestatud nõuet;
- h) krediidiastutus ei edasta artiklit 15 ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides sätestatud teavet;
- i) krediidihaldaja võimaldab ühel või mitmel isikul, kes ei vasta artikli 5 lõike 1 punktis b sätestatud nõuetele, saada või jääda oma juht- või haldusorgani liikmeks;
- j) krediidihaldaja ei vasta artiklit 24 ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides sätestatud nõuetele;
- k) krediidiostja või kui see on kohaldatav, krediidihaldaja või artikli 2 lõike 5 punkti a alapunktis i või iii nimetatud isik ei vasta artiklit 10 ülevõtvatele liikmesriigi õigusnormidele;
- l) krediidihaldaja võtab krediitdivõtjatele vastu rahalisi vahendeid ja hoiab neid, kui see ei ole artikli 6 lõike 1 punkti b kohaselt liikmesriigis lubatud;
- m) krediidihaldaja ei vasta artikli 6 lõiget 2 ülevõtvates liikmesriigi õigusnormides sätestatud nõuetele.

2. Lõikes 1 osutatud halduskaristused ja parandusmeetmed peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning hõlmama vähemalt järgmist:

- a) krediidihaldajana tegutsemiseks antud tegevusloa kehtetuks tunnistamine;
- b) ettekirjutus, milles nõutakse, et krediidihaldaja või krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja heastaks rikkumise ning lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
- c) rahaline halduskaristus.

3. Liikmesriigid tagavad, et halduskaristusi ja parandusmeetmeid rakendatakse mõjusalt.

4. Liikmesriigid tagavad, et halduskaristuse või parandusmeetme laadi ja rahalise halduskaristuse suuruse kindlaksmääramisel võtavad pädevad asutused arvesse kohaseid asjaolusid, mis hõlmavad järgmist:

- a) rikkumise raskus ja kestus;
- b) rikkumise toime pannud krediidihaldaja või krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja vastutuse ulatus;
- c) rikkumise toime pannud krediidihaldaja või krediidiostja finantsseisund, millele osutab näiteks juriidilise isiku kogukäive või füüsilise isiku aastane sissetulek;
- d) rikkumise toime pannud krediidihaldaja või krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja poolt rikkumisega teenitud kasumi või ära hoitud kahjumi suurus, kui seda kasumit või kahjumit saab kindlaks teha;
- e) rikkumisega kolmandatele isikutele tekitatud kahju, kui seda kahju saab kindlaks teha;
- f) rikkumise toime pannud krediidihaldaja või krediidiostja ja pädevate asutuste koostöö ulatus;
- g) rikkumise toime pannud krediidihaldaja või krediidiostja või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindaja varasemad rikkumised;
- h) rikkumise tegelikud või võimalikud süsteemsed tagajärjed.

5. Liikmesriigid tagavad ka, et pädevad asutused saavad kohaldada lõikes 2 sätestatud halduskaristusi ja parandusmeetmeid juht- või haldusorgani liikmete ja muude liikmesriigi õigusnormide kohaselt rikkumise eest vastutavate isikute suhtes.
6. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused annavad enne otsuse tegemist käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud halduskaristuste või parandusmeetmete määramise kohta asjaomasele krediidihaldajale või krediidiostjale või kui see on kohaldatav, tema artikli 19 kohaselt määratud esindajale võimaluse esitada oma seisukohad.
7. Liikmesriigid tagavad, et iga otsus, millega määratakse lõikes 2 sätestatud halduskaristused või parandusmeetmed, on nõuetekohaselt põhjendatud ja et selle võib edasi kaevata.
8. Liikmesriigid võivad otsustada jätta halduskaristusi käsitlevad õigusnormid kehtestamata selliste rikkumiste puhul, mille eest kohaldatakse liikmesriigi õiguse alusel kriminaalkaristust. Sellisel juhul edastavad liikmesriigid komisjonile asjakohased kriminaalõiguse sätted.

V JAOTIS

KAITSEMEETMED JA KOOSTÖÖKOHUSTUS

Artikkel 24

Kaebused

1. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldajad kehtestavad mõjusad ja läbipaistvad krediidivõtjate kaebuste käsitlemise menetlused ja rakendavad neid.
2. Liikmesriigid tagavad, et krediidihaldajad käsitlevad krediidivõtjate kaebusi tasuta ning et krediidihaldajad registreerivad kaebused ja nende lahendamiseks võetud meetmed.
3. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kehtestavad ja avaldavad krediidivõtjate esitatavate krediidiostjaid, krediidihaldajaid ja krediidihaldusteenuse osutajaid puudutavate kaebuste käsitlemise korra ja tagavad kaebuste kohese käsitlemise.

Artikkel 25

Isikuandmete kaitse

Isikuandmete töötlemine käesoleva direktiivi kohaldamisel toimub vastavalt määrustele (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725.

Artikkel 26

Pädevate asutuste vaheline koostöö

1. Liikmesriigid tagavad, et artiklites 8, 13, 14, 15, 18, 20 ja 22 osutatud pädevad asutused teevad üksteisega koostööd, kui see on vajalik nende käesolevat direktiivi ülevõtivate liikmesriigi õigusnormide kohaste ülesannete ja kohustuste täitmiseks või volituste kasutamiseks. Need pädevad asutused kooskõlastavad ühtlasi oma meetmed, et vältida võimalikku dubleerimist ja kattumist järelevalvevolituste kasutamisel ning halduskaristuste ja parandusmeetmete kohaldamisel piiriülestel juhtudel.
2. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused annavad nõudmise korral üksteisele põhjendamatut viivitusteta teavet, mida on vaja nende käesolevat direktiivi ülevõtivate liikmesriigi õigusnormide kohaste ülesannete ja kohustuste täitmiseks.

3. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused, kes saavad oma käesoleva direktiivi kohaseid ülesandeid ja kohustusi täites konfidentsiaalset teavet, kasutavad seda teavet üksnes oma ülesannete ja kohustuste täitmise käigus vastavalt käesolevat direktiivi ülevõtvatele liikmesriigi õigusnormidele. Pädevate asutuste teabevahetuse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL ⁽²⁴⁾ artiklis 76 osutatud ametialase saladuse hoidmise kohustust.
4. Liikmesriigid näevad ette, et kõik isikud, kes töötavad või on töötanud pädevate asutuste heaks, ning pädevate asutuste huvides tegutsevad audiitorid ja eksperdid on kohustatud hoidma ametisaladust.
5. Liikmesriigid võtavad vajalikud haldus- ja korralduslikud meetmed, et lihtsustada käesoleva artikliga ettenähtud koostööd.
6. EBA lihtsustab liikmesriikide pädevate asutuste vahelist teabevahetust ja edendab nende koostööd.

VI JAOTIS

MUUTMINE

Artikkel 27

Direktiivi 2008/48/EÜ muutmine

Direktiivi 2008/48/EÜ muudetakse järgmiselt.

- 1) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 11a

Teave krediidilepingu tingimuste muutmise kohta

Ilma et see piiraks käesolevas direktiivis sätestatud muude kohustuste täitmist, tagavad liikmesriigid, et enne krediidilepingu tingimuste muutmist esitab krediidiandja tarbijale järgmise teabe:

- a) kavandatud muudatuste ja kui see on kohaldatav, tarbija nõusoleku saamise vajaduse või seaduse alusel sisse viidud muudatuste selge kirjeldus;
 - b) punktis a osutatud muudatuste rakendamise ajakava;
 - c) punktis a osutatud muudatustega seoses tarbijale kättesaadavad kaebuse esitamise võimalused;
 - d) sellise kaebuse esitamise tähtaeg;
 - e) selle pädeva asutuse nimi ja aadress, kellele tarbija saab kaebuse esitada.“
- 2) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 16a

Võlgnevused ja sundtäitmine

1. Liikmesriigid nõuavad krediidiandjatelt piisavaid tööpõhimõtteid ja menetluskorda, et nad püüaksid kohasel juhul kohaldada enne sundtäitmise menetluse algatamist mõistlikke võla restruktureerimise meetmeid. Selliste võla restruktureerimise meetmete puhul võetakse muu hulgas arvesse tarbija olukorda ja need võivad sisaldada muu hulgas järgmisi võimalusi:

- a) krediidilepingu täielik või osaline refinantseerimine;

⁽²⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

b) krediidilepingu kehtivate tingimuste muutmine, mis võib sisaldada muu hulgas järgmist:

- i) krediidilepingu tähtaja pikendamine;
- ii) krediidilepingu liigi muutmine;
- iii) osamakse tasumise täielik või osaline edasilükkamine teatud ajavahemikuks;
- iv) intressimäära muutmine;
- v) maksepuhkuse pakkumine;
- vi) osalised tagasimaksed;
- vii) vääringu konverteerimine;
- viii) osaline kustutamine ja võlgade konsolideerimine.

2. Lõike 1 punktis b sätestatud võimalike võla restruktureerimise meetmete loetelu ei piira liikmesriigi õiguses sätestatud normide kohaldamist ega eelda, et liikmesriigid näeksid oma õiguses ette kõik loetletud meetmed.

3. Liikmesriigid võivad nõuda, et kui krediidiandjal on lubatud määrata kindlaks ja kehtestada tarbijalt makseviivituse korral küsitav tasu, ei ole see suurem, kui on vajalik krediidiandjale makseviivituse tõttu tekkinud kulude hüvitamiseks.

4. Liikmesriigid võivad lubada krediidiandjatel kehtestada lisatasu, mida tarbija peab makseviivituse korral maksma. Sellisel juhul kehtestavad liikmesriigid selliste tasude ülemmäära.“

3) Artikli 22 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kuna käesolev direktiiv sisaldab ühtlustatud sätteid, ei või liikmesriigid oma õiguses säilitada või vastu võtta käesolevas direktiivis sätestatud erinevaid sätteid. Artikli 16a lõiked 3 ja 4 ei takista siiski liikmesriikidel säilitamast või vastu võtmast rangemaid sätteid tarbijate kaitseks.“

Artikkel 28

Direktiivi 2014/17/EL muutmine

Direktiivi 2014/17/EL muudetakse järgmiselt.

1) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 27a

Teave krediidilepingu tingimuste muutmise kohta

Ilma et see piiraks käesolevas direktiivis sätestatud muude kohustuste täitmist, tagavad liikmesriigid, et enne krediidilepingu tingimuste muutmist esitab krediidiandja tarbijale järgmise teabe:

- a) kavandatud muudatuste ja kui see on kohaldatav, tarbija nõusoleku saamise vajaduse või seaduse alusel sisse viidud muudatuste selge kirjeldus;
- b) punktis a osutatud muudatuste rakendamise ajakava;
- c) punktis a osutatud muudatustega seoses tarbijale kättesaadavad kaebuse esitamise võimalused;
- d) sellise kaebuse esitamise tähtaeg;
- e) selle pädeva asutuse nimi ja aadress, kellele tarbija saab kaebuse esitada.“

2) Artiklit 28 muudetakse järgmiselt.

a) Lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid nõuavad krediidiandjatelt piisavaid tööpõhimõtteid ja menetluskorda, et nad püüaksid kohasel juhul kohaldada enne sundtäitmise menetluse algatamist mõistlikke võla restruktureerimise meetmeid. Selliste võla restruktureerimise meetmete puhul võetakse muu hulgas arvesse tarbija olukorda ja need võivad sisaldada muu hulgas järgmisi võimalusi:

- a) krediidilepingu täielik või osaline refinantseerimine;
- b) krediidilepingu kehtivate tingimuste muutmine, mis võib sisaldada muu hulgas järgmist:
 - i) krediidilepingu tähtaja pikendamine;
 - ii) krediidilepingu liigi muutmine;
 - iii) osamakse tasumise täielik või osaline edasilükkamine teatud ajavahemikuks;
 - iv) intressimäära muutmine;
 - v) maksepuhkuse pakkumine;
 - vi) osalised tagasimaksed;
 - vii) vääringu konverteerimine;
 - viii) osaline kustutamine ja võlgade konsolideerimine.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Lõike 1 punktis b sätestatud võimalike võla restruktureerimise meetmete loetelu ei piira liikmesriigi õiguses sätestatud normide kohaldamist ega eelda, et liikmesriigid näeksid oma õiguses ette kõik loetletud meetmed.“

3) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 28a

Krediidiandja õiguste või krediidilepingu loovutamine

1. Kui krediidilepingus sätestatud krediidiandja õigused või krediidileping loovutatakse kolmandale isikule, on tarbijal õigus taotleda õiguste omandaja suhtes samasuguste vastuväidete esitamist, nagu võimaldati tarbijale esialgse krediidiandja suhtes, sealhulgas nõuete tasaarveldust juhul, kui see on asjaomases liikmesriigis lubatud.

2. Tarbijat teavitatakse lõikes 1 osutatud loovutamisest, välja arvatud juhul, kui esialgne krediidiandja jääb kokkuleppel isikuga, kellele krediidileping loovutati, tarbija suhtes endiselt krediidihaldajaks.“

VII JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 29

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 ⁽²⁵⁾ tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

⁽²⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

*Artikkel 30***Hindamine**

1. Hiljemalt 29. detsembriks 2026 hindab komisjon käesolevat direktiivi ja esitab aruande peamiste järelduste kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele. Hindamine sisaldab vähemalt järgmist:

- a) tegevusluba omavate krediidihaldajate arv liidus ja teenuseid osutavate krediidihaldajate arv vastuvõtvast liikmesriigis;
- b) viivises olevates krediidilepingutes sätestatud krediidiandja õiguste või selliste viivises olevate krediidilepingute arv, mille on ostanud krediidiastutustelt krediidiostjad, kelle elukoht või registrijärgne asukoht või kui tal oma liikmesriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis peakontor on krediidiastutusega samas liikmesriigis, krediidiastutuse liikmesriigist erinevas liikmesriigis või väljaspool liitu;
- c) hinnang krediidihaldajate ja krediidiostjate tegevusega seotud olemasolevale rahapesu või terrorismi rahastamise riskile;
- d) hinnang artikli 26 kohasele pädevate asutuste vahelisele koostööle.

2. Kui hindamise käigus tuvastatakse, et direktiivi toimimisel esineb märkimisväärsed probleeme, tuleks aruandes esitada ülevaade, kuidas komisjon kavatseb tuvastatud probleemid lahendada, sealhulgas võimaliku läbivaatamise sammud ja ajakava.

*Artikkel 31***Läbivaatamisklausel**

Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu seadusandlikke õigusi, esitab komisjon hiljemalt 29. detsembriks 2023 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis sisaldab järgmist:

- a) õigusraamistiku piisavus seoses selliste tasude ülemmäärade võimaliku kehtestamisega, mis tulenevad kohustuste mittetäitmisest ja mida kohaldatakse krediidilepingute suhtes, mis on sõlmitud järgmiste isikutega:
 - i) füüsiliste isikutega nende füüsiliste isikute kaubandus-, äri- või kutsetegevusega seotud eesmärkidel;
 - ii) VKE-dega, nagu on määratletud soovitus 2003/361/EÜ lisa artiklis 2;
 - iii) krediidivõtjaga, juhul kui krediidi on taganud füüsiline isik või see on tagatud sellele füüsilisele isikule kuuluva varaga;
- b) krediidilepingute asjakohased aspektid, sealhulgas võimalikud võla restruktureerimise meetmed, mis on sõlmitud järgmiste isikutega:
 - i) füüsiliste isikutega nende füüsiliste isikute kaubandus-, äri- või kutsetegevusega seotud eesmärkidel;
 - ii) VKEdega, nagu on määratletud soovitus 2003/361/EÜ lisa artiklis 2;
 - iii) krediidivõtjaga, juhul kui krediidi on taganud füüsiline isik või see on tagatud sellele füüsilisele isikule kuuluva varaga;
- c) vajadus töötada välja rakenduslikud või regulatiivsed tehnilised standardid või muud asjakohased vahendid, et kehtestada ühised aruandlusvormid artikli 10 lõike 2 kohaseks krediidivõtjate teavitamiseks ja võla restruktureerimise meetmete kohta, ning selliste standardite või vahendite väljatöötamise teostatavus.

Kohasel juhul lisatakse esimeses lõigus osutatud aruandele seadusandlik ettepanek.

*Artikkel 32***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 29. detsembriks 2023. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid kohaldavad lõikes 1 osutatud norme alates 30. detsembrist 2023.

Erandina esimesest lõigust lubatakse isikutel, kes 30. detsembril 2023 juba tegelevad krediidihaldustegevusega kooskõlas liikmesriigi õigusnormidega, jätkata sama krediidihaldustegevust oma päritoluliikmesriigis kuni 29. juunini 2024 või kuni kuupäevani, mil nad saavad tegevusloa kooskõlas käesoleva direktiiviga, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

Liikmesriigid, kes on juba kehtestanud korra, mis on samaväärne käesolevas direktiivis krediidihaldustegevuse suhtes kehtestatud korraga või sellest rangem, võivad lubada isikutel, kes 30. detsembril 2023 juba tegelevad krediidihaldustegevusega nimetatud korra alusel, saada käesolevat direktiivi ülevõtvate liikmesriigi õigusnormidega automaatselt tunnustatud tegevusloa omava krediidihaldajana.

3. Kui liikmesriigid lõikes 1 osutatud normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

*Artikkel 33***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 34***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 24. november 2021

Euroopa Parlamendi nimel

president

D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel

eesistuja

A. LOGAR